

SZAKÉRTŐI JELENTÉS

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS SZAKKÉPZÉS FEJLESZTÉSI TERVE

A VÁROS ÖNKORMÁNYZATA ÁLTAL FENNTARTOTT
SZAKKÉPZŐ ISKOLÁK MŰKÖDTETÉSÉNEK,
SZAKKÉPZÉSI SZERKEZETÉNEK SZAKMAI VIZSGÁLATA,

A PÁRHUZAMOSSÁGOKBÓL KÖVETKEZŐ PROFILTISZTÍTÁSI ÉS
INTÉZMÉNYSZERKEZET ÁTALAKÍTÁSI LEHETŐSÉGEK BEMUTATÁSA

2008.
január 4 –
– február 4.

Velkey Péter

közoktatási szakértő

szakértői igazolvány száma:

009514-02

Tartalom

Táblázatok jegyzéke	3. o.
I. 1. Bevezetés	5. o.
2. A szakképzés megújításának szükségszerűsége és lehetőségei	9. o.
II. Vezetői összefoglaló	12. o.
III. Helyzetelemzés	16. o.
1. Hódmezővásárhely középfokú szakképzési szerkezete	16. o.
2. Hódmezővásárhely szakképzési intézményszerkezetének vizsgálata	18. o.
3. A térségi integrált szakképző központ által nyújtott lehetőségek és kihívások	42. o.
IV. 1. Észrevételek, következtetések	44. o.
2. A párhuzamosságok megszüntetése, a profiltisztítás, az intézményszerkezet átalakítás alapvetően fontos szempontjai	47. o.
3. Javaslatok	50. o.
<i>Mellékletek</i>	53. o.
1. sz. <i>Az osztályszámok és a tanulói létszámok változása a 2004-2005. tanévtől a 2006-2007. tanévig a város középfokú intézményeiben</i>	54. o.
2. sz. <i>Pedagógus létszámok (és osztályszámok) a szakképző intézményekben a 2005-2006., a 2006-2007. és a 2007-2008. tanévben</i>	56. o.
3. sz. <i>A szakképzés és az intézményszerkezet átalakítás jogszabályi háttere</i>	58. o.
<i>Felhasznált dokumentumok</i>	64. o.

Táblázatok jegyzéke

1. sz.	16. o.
Szakmai elméleti tanárok és szakmai gyakorlati oktatók létszámai a szakképző intézményekben a 2007-2008. tanévben	
2. sz.	16. o.
Szakmai képzés feltételeit biztosító iskolai egységek a szakképző intézményekben a 2007-2008. tanévben	
3. sz.	17. o.
Oktatás-nevelés és szakképzés a szakképző iskolákban	
4. sz.	18. o.
Osztályszámok és tanulói létszámok Hódmezővásárhely MJV szakképző intézményeiben a 2007-2008. tanévben	
5. sz.	18. o.
Osztályok száma intézményenként a 2007-2008. tanévben az oktatás, képzés irányultsága szerint	
6. sz.	18. o.
Tanulói létszámok intézményenként a 2007-2008. tanévben az oktatás, képzés irányultsága szerint	
7. sz.	19. o.
Összesítő tábla a középfokú szakképző intézmények osztályszámairól és az oktatás-képzés irányultsága szerinti arányairól a 2007-2008. tanévben	
8. sz.	19. o.
Összesítő tábla a középfokú szakképző intézmények tanulói létszámairól és az oktatás-képzés irányultsága szerinti arányairól a 2007-2008. tanévben	
9. sz.	20. o.
Az osztályok és tanulók intézményenkénti száma a 9. évfolyamon az oktatás, képzés irányultsága szerint a 2007-2008. tanévben	
10. sz.	21. o.
Felvételi adatok a 2007-2008. tanévben indított osztályok és tanulók számáról a 9. évfolyamokon	
11. sz.	22. o.
Osztályszámok és tanulói létszámok a 2007-2008. tanévben évfolyamonként	
12. sz.	23. o.
A szakképző évfolyamok osztályszámai és tanulói létszámai a 2007-2008. tanévben	
13. sz.	24. o.
A szakképző intézmények képzési irányultságai a 2007-2008. tanévben	
14. sz.	25. o.
Szakmai képzések a 2007-2008. tanévben	
15. sz.	28. o.
Szakközépiskolai szakképző évfolyamok szakmánkénti tanulói létszámai az egyes intézményekben és összesen a 2007-2008. tanévben	
16. sz.	29. o.
Szakiskolai szakképző évfolyamok szakmánkénti tanulói létszámai az egyes intézményekben és összesen a 2007-2008. tanévben	
17. sz.	31. o.
Gyakorlati képzőhely megszervezése a szakközépiskolákban szakmánkénti bontásban az egyes intézményekben és összesen a 2007-2008. tanévben	
18. sz.	33. o.
Gyakorlati képzőhely megszervezése a szakiskolákban szakmánkénti bontásban az egyes intézményekben és összesen a 2007-2008. tanévben	
19. sz.	36. o.
Szakmai gyakorlati képzés megszervezése a 2007-2008. tanévben	

20. sz.	36. o.
Tanulószerződések száma és aránya a 2007-2008. tanévben	
21. sz.	39. o.
Iskolarendszerű felnőttoktatás létszámadatai a 2007-2008. tanévben	
22. sz.	40. o.
Iskolarendszeren kívüli felnőttképzés (tanfolyam jellegű képzések) létszámadatai a 2007-2008. tanévben	
23. sz.	54. o.
Az osztályok átlagos tanulói létszámai a 2004-2005. tanévben	
24. sz.	55. o.
Az osztályszámok és a tanulói létszámok a 2006-2007. tanévben	
25. sz.	56. o.
Pedagógus létszámok (és osztályszámok) a szakképző intézményekben a 2005-2006. és a 2006-2007. tanévben	
26. sz.	57. o.
Az egy pedagógusra jutó tanulólétszám Hódmezővásárhely MJV szakképző intézményeiben a 2007-2008. tanévben	

I.

1. BEVEZETÉS

Az elmúlt időszak meghatározó jelentőségű változásokat hozott a szakképzés terén és a szakképzést befolyásoló belső és külső környezetben egyaránt, hiszen éppúgy jelentősen **változott a szakképzést szabályozó jogszabályi és finanszírozási környezet**, mint a külső **társadalmi, szociológiai, gazdasági, munkaerő-piaci körülmények**, s ennek következtében a munkaerő-piaci hatások és igények együttesen a szakképzéssel szemben. Ehhez társult még az oktatási és szakképzési ágazat irányítóinak szándéka szerint **létrehozandó térségi integrált szakképzési feladatellátás új struktúrája**, azaz a regionális szinten, régióként kialakítandó **térségi integrált szakképző központok** hálózata, illetve az **első ütemben létrehozott TISZK-ek** után a jelenleg előkészítés alatt álló **újabb TISZK-ek** létrehozása.

Ez is indokolja a város szakképzési feladatellátásának újragondolását és **szükségessé teszi az érintett intézmények fenntartásának áttekintését a szakmai és gazdasági szempontból egyaránt optimális hatékonyságú működtetési feltételek** kialakítása érdekében.

Feltételezhetően a jelen tanulmányt megrendelő Önkormányzat, a tanulmányban érintett közoktatási intézmények vezetése, pedagógus közösségei, valamint a tanulmányt felhasználó, illetve hasznosító városi oktatásirányítási szakemberek, szakbizottságok részletekbe menően ismerik a közoktatást és a szakképzést meghatározó törvénykezési háttérrel és jogszabályokat, ezek alkalmazásának gyakorlatát és az eközben felmerülő, általánosan jellemző kérdéseket. Ezért most eltekintünk az ilyen jellegű szakértői anyagok bevezetésében általában és általánosan szereplő törvények, jogszabályok, rendeletek felsorolásától és ismertetésétől, értelmezésétől, s azoknak az országosan egyformán jellemző problémáknak a bemutatásától is, amelyek szintén valószínűsíthetően ismertek azok számára, akik ezt a szakértői vizsgálati anyagot kezükbe veszik.

Fontosnak tartjuk ugyanakkor néhány olyan, törvénykezési háttér és hivatkozás nélkül is axiómának számító megállapítás, feltétel, követelmény rövid és vázlatos összefoglalását, amelyek meg kell határozzák egy közoktatási intézményeket fenntartó önkormányzat tervező és működtetési munkáját, így ezek jelen tanulmányban is hangsúlyozott szempontként befolyásolták a helyzetelemzésből következő megállapításokat, javaslatokat, a fejlesztési irányok megfogalmazását.

A következő, a közoktatásra, s ezen belül természetesen az iskolarendszerű szakképzésre is érvényes alapvető követelményeket tartjuk fontosnak általánosságban és folyamatosan szem előtt tartani a fenntartó és az intézmények számára egyaránt:

- *az intézményeket használók (gyermekek, tanulók, szülők, pedagógusok, alkalmazottak) és minden – az oktatáshoz-neveléshez kapcsolódó jelenlegi és várható – szereplő számára **átlátható, kiszámítható, követhető viszonyokat kell teremteni** ahhoz, hogy érdekeiket kialakítva és érvényesítve ne gyengítsék, hanem segíthessék, erősíthessék egymást.*

Egy közoktatási intézményeket fenntartó megyei jogú város:

- az oktatást a várospolitikai **stratégiai ágazatának** tekinti;
- **demokratikus iskolarendszert** működtet, **esélyegyenlőséget** biztosít a tanuláshoz, a tehetség kibontakozásához, a folyamatban indokolttá váló korrekciókhoz, a mobilitáshoz (**átjárhatóság**), **választási lehetőséget** biztosít a különböző arculatú, **struktúrájú, fenntartású intézmények között**;
- a **demográfiai és társadalmi folyamatokat** a városi intézményhálózat szervezésében, működtetésében folyamatosan érvényesíti. Az intézmények feladatellátásához szükséges **tárgyi, gazdasági és személyi feltételek** távlati tervezésekor, valamint működésük figyelemmel kísérésekor minden esetben fontosnak tartja az intézményekre vonatkozó **demográfiai-társadalmi tényezők, adatok** elemzését;
- **visszatérően elemzi a közoktatás rendszerének optimális működését**, a prognosztizálható változtatások szükségességét a **szakmaiság** prioritásával és az ésszerű **optimalizálás** követelményeivel kezeli, a **rugalmas és hatékony szervezeti, irányítási formák** kialakításával **korszerű intézményszerkezet létrehozására és humánerőforrás-gazdálkodás** kialakítására törekszik;
- az **állandóság** **lehetséges őrzésével** a tudatos, érdekegyeztetett, jövőt formáló **változtatásokra való folyamatos készenlét** elvét érvényesíti;
- megvalósítja az intézményrendszer külső **stabilizálásának elvét** (a **belső szerkezet, a funkciók arányainak rugalmas illeszkedése** mellett).

A város közoktatási intézményrendszerének középfokú területén, elsősorban a szakképzési feladatokat ellátó intézményekben a fenti szempontoknak való megfelelés – az elmúlt évek *változó társadalmi, szociológiai, gazdasági, munkaerő-piaci körülményei* között – feltétlenül *szükségessé teszi az érintett intézmények működésének áttekintését, a szakmai és a gazdasági hatékonyságra való tekintettel egyaránt.*

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város középfokú szakképző közoktatási intézményeinek szerkezetét a fenntartás szakmailag és gazdaságilag egyenrangú szempontjainak figyelembevételével lehet, illetve kell megvizsgálni, hiszen a kettőt nem célszerű, illetve nem is lehet egymástól különválasztani, elemezni, mivel e két alapvető szempont feltételezi egymást:

- *nincs színvonalas szakmai oktatás-képzés megfelelő gazdasági-pénzügyi feltételek és háttér nélkül,*
- *a legkedvezőbb finanszírozási lehetőségek is óhatatlanul pazarlást és a hatékonyság mutatóinak romlását eredményezik, amennyiben*
  - *nem párosulnak korszerű, a munkaerőpiaccal rugalmas és élő kapcsolatban lévő szakképzési szerkezettel,*
  - *nem kerülnek a párhuzamos képzésekből fakadó párhuzamos fejlesztéseket, a duplikált, esetleg még többszörös kiadásokat ugyanannak a szakmának az elméleti és gyakorlati, személyi és technikai, eszközrendszeri feltételeinek a biztosításához.*

Részletes helyzetelemzésen alapuló következtetések után:

- ki kell mutatni a *párhuzamosságokat*;
- indokolt esetben be kell mutatni a *profilisztítás* lehetséges módjait;
- meg kell fogalmazni az ebből fakadóan megfontolásra érdemes *intézményszerkezet-átalakítási lehetőségeket*, hogy ezekből kiindulva meg lehessen határozni a legmegalapozottabb és legindokoltabb konkrét fejlesztési irányokat, lépéseket.

A népszerűségi adatokból (városi, megyei) megállapítható, hogy az elkövetkező időszakban a közép fokú, így a szakképző oktatási intézményekben is **számolni kell a tanulólétszám és ebből adódóan az osztályszámok, csoportszámok csökkenésével.**

A jelenlegi struktúra változatlan fenntartásával a meglévő intézményrendszer kapacitása várhatóan nem lesz optimálisan kihasználva, ami elkerülhetetlenül a fajlagos költségek további növekedésével jár.

Amennyiben a város meg kívánja tartani a térségben elfoglalt helyét és szerepét, **felül kell vizsgálnia és át kell alakítania a működés, működtetés szerkezetét,** hiszen a szakmai színvonal csak úgy tartható fenn, illetve emelhető, ha ennek gazdasági feltételeit a **fenntartó biztosítani tudja.**

Az ebből esetleg, illetve feltételezhetően elkerülhetetlenül következő profiltisztítási és képzési szerkezet, illetve intézményszerkezet-átalakítási lehetőségek mérlegelése, további, részletekbe menő vizsgálata után a szükséges lépések ütemezése, a döntés meghozatala az Önkormányzat feladata.

A döntést nem célszerű jelentősen elodáznia, hiszen a kétségtelenül különböző érdekeket sértő döntésekkel járó szerkezetátalakítás eredményeként egy **szakmailag korszerűbb, gazdaságilag költséghatékonyabban fenntartható szakképző intézményszerkezet** működtetése lehet az Önkormányzat feladata, ami egyaránt szolgálja a **fenntartó, az intézmények és az iskolahasználók, a gazdasági élet szereplőinek az igényeit és érdekeit.**

A **szakképző intézményszerkezet** működtetésének, fenntartásának vizsgálatát és **átalakítását** egyébként is **szükségessé teszi** a szakképzést folytató intézmények működését és lehetőségeit, illetve a szakképző intézményeket **fenntartó önkormányzatok finanszírozási és szakirány indítási lehetőségeit** egyaránt befolyásoló, **jelentősen módosult szakképzést meghatározó jogszabályi, finanszírozási környezet.**

Szintén a megalapozott, de gyors döntést sürgeti, illetve az önkormányzatokat inkább már erre kényszeríti a **központi kormányzat jelenlegi önkormányzati forráselvonási politikája** is.

2. A szakképzés megújításának szükségszerűsége és lehetőségei

Jelenleg a **szakképzés megszervezését**, illetve a törvényalkotó szándéka szerint preferált **térségi integrált szakképző központok működését**, működésének megkezdését **nem segíti**, ellenkezőleg bizonytalanságban hagyja a szakképzési feladatellátást, működtetést meghatározó jogszabályi háttér.

Az új TISZK-pályázat kiírási és működtetési feltételei **határozattan más jellegűek** a már meglévő TISZK-ek működését meghatározó jogszabályokhoz képest.

A már működő TISZK-eknek **2010-ig át kell alakulniuk** ahhoz, hogy **jogosultak legyenek szakképzési támogatások fogadására** és felhasználására, ráadásul azoknak a TISZK-eken kívüli szakképző intézményeknek, amelyek önmagukban **nem felelnek meg az előírt tanulói létszámhatároknak**, szintén **nem lesz jogosultságuk szakképzés-fejlesztési támogatások fogadására**, ezért várhatóan (és érthetően) **csatlakozni kívánnak és fognak** vagy a már működő TISZK-ekhez, vagy a 2. pályázati körben létrejövő TISZK-ekhez.

A már **meglévő TISZK-ek** – amennyiben nem alakulnak át új szervezeti formába – **2010. január 1-ig továbbműködhetnek az eddigi szervezeti formában**, a **fenntartó továbbra is jogosult lesz** a költségvetési törvényben meghatározott **normatívák** lehívására, **de nem pályázhat a különböző fejlesztési célú pénzeszközökre, illetve nem részesülhet a szakképzési hozzájárulásból** (2007. évi CII. tv. A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról).

Az OM-azonosító nélküli TISZK központi képzőhelyek zöme – **16-ból 14, amelyek egyelőre nem költségvetési szervek** – **azonban továbbra sem lesz jogosult normatívák fogadására.**

A jövőben a **szakképzési hozzájárulási kötelezettség a TISZK kereteiben működő intézmények számára** nyújtott támogatással abban az esetben teljesíthető, **ha a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő szakképző iskolai tanulók létszáma a TISZK-en belül eléri az 1500 főt 3 tanítási év átlagában.**

Fontos változás az is, **hogy a szakképzési fejlesztési támogatások fogadása és a céloknak megfelelő felhasználása az intézményektől átkerül a fenntartókhoz** (*kivétel: speciális szakiskola, készségfejlesztő és speciális szakiskola, felsőoktatási intézmény*).

További bizonytalansági tényező a szakképzés környezetében azoknak a **regionális szakképzési fejlesztési és képzési bizottságoknak** a felállítása és hatásköre, illetve jogköre, amelyek **meghatározzák majd a régió és az egyes megyéken belül az indítható szakmacsoportokat, szakmákat, osztályok és tanulók számát, a szakképzési szerkezetet.** Akik a régiós szakképzési tanács **javaslataitól eltérően indítanak szakképző évfolyamokat, nem lesznek jogosultak szakképzés-fejlesztési források fogadására, tehát ez a külön utas szakképzésfolytatás tulajdonképpen csak elméleti lehetőségként értelmezhető.**

A támogatások fogadásának további feltétele az új **TISZK modellek** valamelyike szerinti működés,

A fejlesztési támogatások fogadásának feltételeiben beállt változások a kisebb szakképző intézmények önállóságát várhatóan meg fogják szüntetni.

Meghatározó lesz tehát az a **jogszabályok**, valamint a szakképzés **finanszírozásában** bekövetkező változások által kiváltott, **a fenntartó önkormányzatokat lépésekre kényszerítő** folyamat, hogy a TISZK-ekben, illetve a TISZK-en kívüli **szakképző intézmények egyre nagyobb számban önállóságukat feladva, integrált intézményként folytatják majd működésüket akár a térségi integrált szakképző központok keretein belül, akár más szakképzés szervezési formában.**

A **szakképzés hatékonyságát** jelenleg gátolja egyrészt a **koordináció hiánya**, másrészt az **információáramlás hiányossága**. A szakképzés hatékony szervezését, a képző **intézmény, a munkaerőpiac, a szülők és a diákok közötti információáramlás** gyorsaságát megnehezíti a **szétaprózott intézményi szerkezet**.

Ezen **segíthet a TISZK**, ami feltételezi a **regionális szintű tervezést és finanszírozást** is.

Annak a jegyében, hogy a **TISZK nem közoktatási intézmény, hanem egyfajta feladatszervezési mód**, amelynek több formája is lehetséges lesz, kialakítható egy közös feladatellátás. Ebben az iskolák funkciója eltérő lehet, mivel **lehetőség lesz arra, hogy a szakiskola és a szakközépiskola oly módon legyen megszervezve, hogy nem rendelkezik saját szakképző évfolyammal, a szakképzés feladatait így nem, vagy csak részben ellátó iskolák tanulói egy másik, a szakmai vizsgára felkészítő iskola szakképzési évfolyamán tanulhatnak tovább.**

Másik lehetőség **a szakképzés feladatainak regionális megszervezésére szakképzés-szervezési társulások létrehozása a szakképzés feladatellátásában résztvevő önkormányzatok által.**

A társulás célja, hogy **biztosítsa a regionális fejlesztési és képzési bizottságok döntéseinek megszervezését.**

A társulás jogi személy, amelynek a **belépő helyi önkormányzatok át is adhatják szakképző intézményeik fenntartói jogát (a tulajdon átadásáról természetesen ebben az esetben nincs szó).**

A társulás által ellátott feladatok terén a megyei önkormányzat – amely szintén részt vehet saját intézményeivel a társulásban – **feladat-ellátási kötelezettsége megszűnik.**

A társulás részt vehet az iskolarendszeren kívüli szakképzés szervezésében is.

A társulás **megállapodást köthet a feladatok közös megszervezésére kistérségi társulással, felsőoktatási intézménnyel, nem állami, nem helyi önkormányzati fenntartókkal is.**

Megfontolandó az a lehetőség is, hogy **a szakképzési feladatellátást gazdasági társaság keretén belül szervezik meg az érintett önkormányzatok, amelybe bevonhatóak lehetnek a TISZK szakmacsoportjaiban jelenleg még a TISZK keretein kívül szakképzést folytató intézmények is.**

II. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Feladatunk a Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város által fenntartott *szakképző intézmények működtetésének, szakképzési szerkezetének vizsgálata* volt azzal a céllal, hogy ez alapján indokolt esetben *javaslatokat* fogalmazzunk meg *a szakképzési szerkezet, az intézményszerkezet módosítására*, összefüggésben a térségi integrált szakképző központok második körének jelenleg zajló folyamatával, amire az Önkormányzat építeni tudja *szakképzés-fejlesztési koncepcióját*.

Az elmúlt évtized meghatározó jelentőségű változásokat hozott a szakképzés terén és a szakképzést befolyásoló belső és külső környezetben egyaránt, hiszen éppúgy jelentősen *változott a szakképzést szabályozó jogszabályi és finanszírozási környezet*, mint a külső *társadalmi, szociológiai, gazdasági, munkaerő-piaci körülmények*, s ennek következtében a munkaerő-piaci hatások és igények együttesen a szakképzéssel szemben.

Mindez *szükségessé teszi az érintett intézmények fenntartásának áttekintését a szakmai és gazdasági szempontból egyaránt optimális hatékonyságú működtetési feltételek* kialakítása érdekében, hiszen a *közoktatási rendszer valamennyi szereplője számára átlátható, kiszámítható, követhető viszonyokat kell teremteni ahhoz, hogy ne gyengítsék, hanem segíthessék, erősíthessék egymást*.

A következőkben röviden összefoglaljuk a leglényegesebb megállapításainkat és javaslatainkat, amelyeket az ezt követő fejezetek természetesen részletesebben kifejtenek.

Kiemelt *megállapításaink* a következők:

Az iskolák szakmai képzésében *párhuzamosságokat jelent az azonos szakmacsoportokba tartozó képzésekhez szükséges azonos képzőhelyek kialakítása és fejlesztése*, főleg a *kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, vendéglátás-idegenforgalom, gépészet, elektrotechnika-elektronika, egészségügy* szakképzés területén.

Ez óhatatlanul is arra kényszeríti az intézményeket – ez tapasztalható több intézménynél is –, hogy párhuzamos fejlesztéseket hajtsanak végre.

Megfigyelhető, hogy a *tanulólétszám csökkenése* különösen motiválta az intézményeket *olyan szakmai képzések indítására, amelyekkel a tanulók érdeklődését a képzéseken keresztül az intézmények iránt igyekeztek felkelteni, ami viszont nem minden esetben találkozott* és találkozik a tényleges *munkaerő-piaci igényekkel*.

Ezzel együtt látható, hogy a *fenntartó célirányosan igyekszik irányítani a középfokú szakképzési szerkezet kialakítását* a gazdálkodó szervezetek, a *munkaerő-piac igényeinek kielégítése érdekében*.

Véleményünk szerint *nem szerencsés* az, hogy a *4 szakképző intézményből 2 iskolában csak 1 szinten folyik szakképzés* (középszintű végzettséghez, érettségihez kötött szinten).

A *szakiskolai képzésre a jelenlegi képzés volumenénél nagyobb igény* mutatkozik, amit a munkaerő-piaci szereplők is alátámasztanak.

A szakközépszintű oktatásban *a nyelvi előkészítő osztályokat* indító intézmények és osztályok száma *alacsony*, mindössze 1.

Egy szakképző intézményben folyik *szakközépszintű szakképzés mellett gimnáziumi oktatás is*.

A *szakmai gyakorlati képzések* megszervezésénél a *szakközépszintű iskolák* esetében az *iskolai tanműhelyekben* folyó szakmai gyakorlatok aránya *56 %*, ami ma már *nem* nevezhető a munkaerő-piac elvárásainak *megfelelő*, életszerű gyakorlati képzési formának.

A város által fenntartott szakképző intézményekben a *felntöktetés-képzés* folytatása egyáltalán nem jellemző tevékenység, *feltűnően alacsony a résztvevő intézmények és a tanulók száma is*.

A *szakiskolát végzett tanulók számára korlátozott a lehetősége* annak, hogy nappali rendszerű felntöktetésben megszerzett érettségi birtokában szerezhessenek újabb szakképesítéseket.

A szakképzés területén a létrejövő TISZK, a modulrendszerű szakképzés lehetőséget adnak a hatékonyabb működtetésre, ennek érdekében megvizsgálandó az *érintett intézmények összevonása közös igazgatású intézménnyé*.

Javaslataink a következők:

1. Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város és Csongrád megye demográfiai adatainak ismeretében célszerű **a középfokú közoktatási rendszer szerkezetét felülvizsgálni**, különösen **szakközépiskolai-szakiskolai osztályok**, illetve **tanulók számának arányára**, figyelembe véve *a szakiskolai osztályok és tanulók jelenlegi viszonylag alacsony számát*, ami nincs összhangban a munkaerő-piaci igényekkel.

2. Javasoljuk a **párhuzamos szakmacsoportokban folyó képzések felülvizsgálatát**, ezek indokolatlansága esetén megszüntetését. Végig kell gondolni, hogy az egyes intézményekben mely szakmacsoportok és szakmák képzését engedélyezi a fenntartó, arra törekedve, hogy **reálisan határozzák meg az egy-egy intézményben indítható szakmacsoportok számát**, illetve **elkerüljék ugyanazon szakmák képzésének több intézményben való indokolatlan fenntartását, finanszírozását**.

Az intézmények alapító okiratait a döntések meghozatalával párhuzamosan az új képzési szerkezetnek megfelelően módosítani kell.

3. Javasoljuk, hogy **az azonos szakmacsoportokba tartozó, de eltérő szintű szakmai** képzéseket lehetőleg **egy intézmény keretei között** biztosítsa a fenntartó, mérlegelve az érintett intézmények **közös igazgatás alá vonását**.

4. A szakképzéseknek nemcsak a tanulói, szülői igényeket és az intézmények érdekeit kell szolgálniuk, hanem **a gazdasági szféra, a munkaerő-piac igényeit** is.

Ezen a téren is jelentős szerepet kell szánni a **TISZK**-nek, illetve a városi fenntartású intézményekben megszervezett **iskolarendszerű és az iskolarendszeren kívüli** szakképzéseknek.

Feltétlenül **meg kell vizsgálni az iskolarendszerű felnőttoktatás-képzés nagyobb arányú megszervezésének lehetőségét**.

5. A **TISZK** működtetésével kapcsolatban javasolható, hogy **a képzési profiljához tartozó szakközépiskolai szakmai képzéseket lehetőség szerint a TISZK keretein belül szervezzék meg**, másrészt a munkaerő-piaci képzések terén **a felnőttképzésekben a TISZK-re jelentős szerep hárulhat**, mivel ez az intézmény *képes lehet az esetenként gyorsan jelentkező és változó szakember szükséglet színvonalas képzésének biztosítására*.

6. Javasoljuk a **nappali oktatási forma biztosítását a szakiskolát végzettek számára**, amely felkészít az érettségi vizsga megszerzésére, biztosítva azt, **hogy a tanulók bekapcsolódhassanak az érettségihez kötött, magasabb szintű, modulrendszerű szakképzésbe.**

7. Javasoljuk, hogy elsősorban a szakközépiskolák esetében a **szakmai gyakorlati képzéseket nagyobb arányban szervezzék meg külső gyakorlati képzőhelyeken.**

8. Meg kell vizsgálni a szakközépiskolák terén a **nyelvi előkészítő évfolyamokon a jelenleginél több osztály** indításának lehetőségét.

9. Prioritásként kell meghatározni a **lemorzsolódások számának csökkentését**, a tanulóknak az iskolarendszerben való bent tartását, hogy ne szakképzetlenül kerüljenek ki a munkaerő-piacra. Ennek érdekében ***továbbra is javasoljuk a jelenleg hiányzó felzárkóztató oktatási forma biztosítását az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező tanulók számára.***

10. A demográfiai adatok alapján ***a tanulói létszámok csökkenése középfokon is néhány éven belül határozottan prognosztizálható***, célszerű azonban **már most mérlegelni az intézmények más szerkezetben való fenntartásának lehetőségeit**, amit a szakképzést körülvevő **jogszabályi és finanszírozási környezet is alátámaszt.**

11. Meg kell vizsgálni a **Corvin és az Eötvös iskolák szakmai képzései alapján a két intézmény közös igazgatás alá vonásának** lehetőségét.

12. Megvizsgálandó a szakmai képzések alapján a **Gregus és a Kalmár iskolák közös igazgatás alá vonásának** lehetősége.

13. Nem elvethető annak a lehetősége sem, hogy a város jelenleg 4 szakképző intézménye **1 közös igazgatású, nagy szakképző intézményként legyen tagja a TISZK-nek**, illetve a konzorciumnak.

14. A város **szakképzési- és intézményszerkezete módosításakor fontos**, hogy a tanulók számára biztosítva legyen a **horizontális intézményi és szakmai átjárhatóság.**

II. Helyzetelemzés

1. Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város önkormányzati fenntartású középfokú szakképzési intézményszerkezete

1. **Corvin** Mátyás Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola
2. **Eötvös** József Szakközépiskola
3. **Gregus** Máté Műszaki, Mezőgazdasági Szakközépiskola és Gimnázium
4. **Kalmár** Zsigmond Ipari Szakközépiskola és Szakiskola

A 2006-2007. tanévhez képest az intézményszerkezetben jelentős változást jelentett a Gregus és a Kossuth iskolák összevonása.

Szakmai elméleti tanárok és szakmai gyakorlati oktatók létszámai a szakképző intézményekben a 2007-2008. tanévben

1. sz. táblázat

Intézmény	szakmai elméleti tanárok	szakmai gyakorlati oktatók	Összesen
Corvin	10	8	18
Eötvös	12	0	12
Gregus	22	1	23
Kalmár	36	11	47
Összesen	80	20	100

Szakmai képzés feltételeit biztosító iskolai egységek a szakképző intézményekben a 2007-2008. tanévben

2. sz. táblázat

Intézmény	szakmai elmélet		szakmai gyakorlat	
	helyiségek száma	férőhely	helyiségek száma	férőhely
Corvin	5	160	4	105
Eötvös	27	834	6	163
Gregus	35	698	12	176
Kalmár	5	121	17	235
Összesen	72	1813	39	679

Megállapítható *a férőhelyek és a létszámok alapján, hogy az intézmények már nem rendelkeznek érzékelhető szabad kapacitással a jelenlegi létszámadatok alapján* (ami a fenntartó előrelátó intézményműködtetési tervezését dicséri).

Ugyanakkor ez a helyzet a **népességi adatok alapján 3-5 év múlva változni fog**, mivel a **kapacitás kihasználtsága csökkenése** prognosztizálható (a belépő osztályoknak a kilépő osztályok számához viszonyított alacsonyabb száma miatt).

Ennek előnye és hátránya is lehet: a fajlagos költségek nőnek, ugyanakkor lehetőség adódhat esetleges fejlesztések, korszerűsítések megvalósítására is.

Oktatás-nevelés és szakképzés a szakképző iskolákban

3. sz. táblázat

Intézmény	gimn.	szki.	szakiskola	spec. szakisk.	ált. isk.	koll.	ellátott feladatok száma
Corvin		X	X				2
Eötvös		X					1
Gregus	X	X					2
Kalmár*		X	X*	X			3
Összesen	1	4	2	1	0	0	8

*ebből egy osztály felzárkóztató osztály

Szakképzést 4 intézmény folytat.

Szakképző iskolákon belüli gimnáziumi oktatás 1 intézményben történik.

4 intézményben folyik középiskolai végzettséghez, illetve érettségihez kötött szakképzés (szakközépiskola), 2 intézményben folytatnak szakiskolai képzést, speciális szakiskolai képzés 1 intézményben történik.

A szakképzést folytató intézmények biztosítják a tankötelezettséget befejezett tanulók részére a szakmai képzésben való részvételt, továbbá az érettségizettek számára az azt követő szakmai képzéseket. A teljes szakképzési rendszerben OKJ szerinti képzés történik.

Az elmúlt időszakban a szakképzést folytató iskolák tanulói létszáma enyhe emelkedést mutat, amely elsősorban abból származik, hogy a tanulók hosszabb ideig vesznek részt a képzésben, illetve az oktatás szerkezete átalakult. A következő időszakban a középfokú oktatási intézményekben is számolni kell a tanulólétszám és ebből adódóan az osztálycsoportok számának csökkenésével (évente mintegy 200 tanulóval lesz kevesebb az általános iskolai tanulói létszám a következő néhány évben).

Így a meglévő intézményrendszer változatlanul hagyásával a kapacitása nem lesz kellően kihasználva, ezért változatlan feladat-ellátási szerkezetben gondolkodva a fajlagos költségek további növekedésével kell számolni, ezért is mérlegelni kell a szakképző intézmények fenntartásának, működtetésének, szerkezetének átalakítását, igazodva a jogszabályi, finanszírozási környezethez is.

2. Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város önkormányzati fenntartású középfokú szakképzési intézményszerkezetének vizsgálata

Osztályszámok és tanulói létszámok Hódmezővásárhely MJV szakképző intézményeiben a 2007-2008. tanévben

4. sz. táblázat

Intézmény	osztályok	tanulók
Corvin	35	916
Eötvös	19	546
Gregus	21	604
Kalmár	37	1058
Összesen	112	3124

A Gregus Iskola helyzete az intézménynek a Kossuth Iskolával történő összevonását követően stabilizálódott, mivel előtte 8 osztályban mindössze 180 tanulóval működött (ez igen alacsony, 22,3 tanuló /osztály átlagléttszámot jelentett).

Osztályok száma intézményenként a 2007-2008. tanévben az oktatás, képzés irányultsága szerint

5. sz. táblázat

Intézmény neve	szakközépiskola	szakiskola	Összesen
Corvin	20	15	35
Eötvös	19	0	19
Gregus	22	0	22
Kalmár	11	26*	37
Összesen	71	41	112

*ebből egy speciális szakiskolai osztály felzárkóztató osztály

Tanulói létszámok intézményenként a 2007-2008. tanévben az oktatás, képzés irányultsága szerint

6. sz. táblázat

Intézmény neve	szakközépiskola	szakiskola	Összesen
Corvin	531	385	916
Eötvös	546	0	546
Gregus	604	0	604
Kalmár	340	718*	1058
Összesen	2021	1103	3124

*ebből speciális szakiskolai tanuló 18, felzárkóztató osztály tanulói létszáma 17, így a szakiskolai oktatásban-képzésben 699 tanuló részesül

Összesítő tábla a középfokú szakképző intézmények **osztályszámairól** és az oktatás-képzés irányultsága szerinti arányairól a **2007-2008.** tanévben

7. sz. táblázat

Intézmény típusa	Osztályok	
	száma	százalékaránya
szakközépiskola	71	63,4 %
szakiskola	41	36,6 %
Összesen	112	100 %

A *szakképzésben* lévő 112 osztály *63,4 %-a szakközépiskolában, 36,6 %-a szakiskolában* fogadja a tanulókat. Ez *az arány a szakiskolai képzés terén kimondottan kedvezőtlennek tekinthető a gazdasági, munkaadói igények ismeretében.*

Összesítő tábla a középfokú szakképző intézmények **tanulói létszámairól** és az oktatás-képzés irányultsága szerinti arányairól a **2007-2008.** tanévben

8. sz. táblázat

Intézmény típusa	Tanulók	
	száma	százalékaránya
szakközépiskola	2021	64,5
szakiskola	1103	35,5
Összesen	3124	100

A *szakképzésben* résztvevő *3124 tanuló 64,5 %-a szakközépiskolában, 35,5 %-a szakiskolában* tanul.

Az osztályok és a tanulók számának aránya összhangban van a szakközépiskola és a szakiskola között (az 1 %-os eltérés gyakorlatilag nem releváns).

A szakiskolai tanulók aránya tehát nem kedvező a munkaerő-piaci igények kielégítése szempontjából.

A *szakközépiskolákban az átlagos osztálylétszám* (2021 tanuló/71 osztály) **28,5**, a *szakiskolákban* az átlagos osztálylétszám (1103 tanuló/41 osztály) **27**.

A *szakképző osztályok átlagos osztálylétszáma* (3124 tanuló/ 112 osztály) **28**.

Az adatok a városi és a megyei Fejlesztési tervhez képest is az átlagléttszámok csökkenését mutatják.

Az osztályok és tanulók (az intézmények által felvett) intézményenkénti száma a 9. évfolyamon az oktatás, képzés irányultsága szerint a 2007-2008. tanévben

9. sz. táblázat

Iskola neve	Szakközépiskola		Szakiskola		Összesen	
	osztály	tanuló	osztály	tanuló	osztály	tanuló
Corvin	3	99	3	79	6	178
Eötvös	4	133	0	0	4	133
Gregus	4	130	0	0	4	130
Kalmár*	1	43	6**	153	7	196
Összesen	12	405	9	232	21	637
Osztályok százalékos aránya	57,1 %		42,9 %		100 %	
Tanulók százalékos aránya	63,6 %		36,4 %		100%	

* a szakiskolai osztályokból 1 osztály 18 fővel speciális szakiskolai osztály, 1 osztály 17 fővel felzárkóztató osztály

A város a Kalmár Szakiskolában működteti a kötelező felvételt biztosító osztályokat (4 osztály)

Az Eötvös Szakközépiskolában a 9. évfolyamon 1 osztály 32 tanulóval nyelvi előkészítő osztály.

**A Kalmár iskolában a szakiskolai 9. évfolyamon a táblázatban jelzett osztályokon felül még 4 olyan osztály indult, ahol 8 osztályra épülő szakképzésben vesznek részt a tanulók, azaz konkrét szakképzésben is részesülnek

A 9. évfolyamon indított összes szakképző osztályok száma 21, a tanulók száma 637.

**A 9. évfolyamos osztályok 57,1 %-a szakközépiskolai,
42,9 %-a szakiskolai osztály.**

**A 9. évfolyamon induló 637 tanulóból 63,6 % szakközépiskolában,
36,4 % szakiskolában tanul.**

A szakközépiskolai oktatási formában az átlagos tanulólétszám: 33,75 tanuló/osztály.

A szakiskolai oktatási formában az átlagos tanulólétszám: 25,8 tanuló/osztály.

A 9. évfolyam összes osztályainak átlagos tanulói létszáma: 30,3 tanuló/osztály.

Az intézmények az első körben felvett tanulói létszámokat jelezték a kért táblázatokban.

A táblázat adatai eltérnek a 2007-2008. tanévben a 9. évfolyamon tanulmányaikat megkezdő tanulói létszámadatoktól, mivel a fellebbezési eljárásban a létszámok módosultak (emelkedtek) a szakközépiskolai és a szakiskolai belépő osztályokban egyaránt.

Felvételi adatok a 2007-2008. tanévben indított osztályok és tanulók számáról a 9. évfolyamokon

10. sz. táblázat

Intézmény	szakközépiskola					szakiskola				
	osztály	jelentkezők J	felvettek F	J/F aránya	beírt létszám	osztály	jelentkezők J	felvettek F	J/F aránya	beírt létszám
Corvin	3	452	99	4,56	112	3	274	79	3,47	93
Eötvös	3 +1 nye	333 +74 nye	101 +32 nye	3,3 + 2,3	101 +32 nye	0	0	0	0	0
Gregus	4	234	130	1,8	154	0	0	0	0	0
Kalmár*	1	33	43	0,77	43	6	136	136	1	136
Összesen	11 +1 nye	1052 + 74	373 +32	2,78	442	9	410	215	1,9	229
Mindösszesen	12	1126	405	2,78	442	9	410	215	1,9	229

Az **osztályok átlagos** tanulói létszáma: *szakközépiskolában 36,8 (!) szakiskolában 25,4*

Összesen **1536** jelentkezési lapot adtak be a tanulók, ebből **620** tanuló nyert **felvételt**, a **túljelentkezés** aránya **2,5**, azaz **2 és félszeres**.

Az adatok alapján 51 fő fenntartói döntéssel jutott be a szakképző intézményekbe.

**A Kalmár iskolában a szakiskolai 9. évfolyamon a táblázatban jelzett osztályokon felül még 4 olyan osztály indult, ahol 8 osztályra épülő szakképzésben vesznek részt a tanulók, azaz konkrét szakképzésben is részesülnek

Áttanulmányozva az intézmények beiskolázási adatait, kiolvasható belőlük, hogy mely képzések iránt magas az igény és az érdeklődés, illetve a szülők és a tanulók körében *mely szakmák számítanak „slágerszakmáknak”*, vagy melyek iránt alacsony az érdeklődés, *mely szakmák népszerűtlenek* a szülők és a tanulók számára. Ez nem mindig van összhangban a munkaerőpiac tényleges igényeivel, ezért **jelentősen javítani szükséges a hatékony pályaaorientációs tevékenységen, ami az intézményeknek, az intézményhasználóknak és a munkaerő-piaci szereplőknek egyaránt érdeke.**

A **szakközépiskolák népszerűsége** az adatok alapján **lényegesen nagyobb, mint a szakiskoláké.**

A **túljelentkezés** aránya a **szakközépiskolák** esetében **2,8**, a **szakiskoláknál** ez a mutató **1,9**. Ezek a számok azonban nem a valós jelentkezettek számát mutatják, mivel egy tanuló korlátlan számú jelentkezési lapot adhat be az intézményekbe.

A 2007-2008. tanévben indított **összes belépő osztály 57 %-a szakközépiskolai, 43 %-a szakiskolai** osztály, a **tanulóknál a szakközépiskolai tanulók aránya 65,9 % (!!)** a **szakiskolai tanulók 34,1 %-ával** szemben.

Osztályszámok és tanulói létszámok a 2007-2008. tanévben évfolyamonként

11. sz. táblázat

Intézmény neve	Évfolyam, osztályszám, létszám										Mindösszesen	
	9. évf. nyelvi előkészítő	9.	10.	11.	12.	13.	1/13.	2/14.	összes osztály	összes tanuló	osztály	tanuló
Corvin szakközépiskola szakiskola	0	3 112	3 85	4 110	4 92	0	3 63	3 69	20	531	35	916
	0	3 93	3 86	4 120	4 76	1 10	0	0	15	385		
Eötvös szakközépiskola szakiskola	1 32	3 101	4 124	4 113	4 101	0	3 75	0	19	546	19	546
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Gregus szakközépiskola szakiskola	0	4 154	4 117	4 105	5 111	0	2,5 80	1,5 37	21	604	21	604
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Kalmár szakközépiskola szakiskola speciális szakiskola felzárkóztató	0	1 43	1 35	2 75	3 68	0	2 60	1 39	11	340	37	1058
								3/15: 1 20				
	0	8 259	8 186	5 142	2 60	1 36	0	0	24	683		
	0	1 18	0	0	0	0	0	0	1	18		
0	1 17	0	0	0	0	0	0	1	17			
Összesen osztályok	1	24	23	23	22	2	10,5	6,5	112		112	
Összesen tanulók	32	797	633	665	508	46	278	165		3124		3124

Városi szinten az *osztályok átlagléttszáma 28 tanuló*. Ezt összehasonlítva a 9. és a 12. évfolyamok adataival, a **9. évfolyam átlagos osztálylétszáma 33 fő, míg a 12. évfolyamon 22 fő**. Az *osztályok átlagos tanulói létszáma* ezek szerint **4 tanév alatt átlagosan 11 fővel csökken (!)**.

Ez arra hívja fel a figyelmet – az iskolák és a fenntartó számára egyaránt – , hogy **nagyobb hangsúlyt kell fektetni a lemorzsolódások csökkentését segítő tevékenységekre**.

A **szakképző évfolyamok** létszáma a szakközépiskolákban viszonylag alacsony, mivel a tanulók egy része az érettségit követően felsőoktatási intézményekben folytatja tovább tanulmányait.

Az átlagléttszám az *1/13-3/15. évfolyamokon együttesen 26 tanuló osztályonként*.

A szakképző évfolyamok osztályszámai és tanulói létszámai a 2007-2008. tanévben

12. sz. táblázat

Intézmény neve	<i>Évfolyam, osztályszám, létszám</i>								Mindösszesen	
	11.	12.	13.	1/13.	2/14.	3/15.	össz. oszt.	össz. tan.	osztály	tanuló
Corvin szakközépiskola szakiskola	0	0	0	3 63	3 69	0	6	132	15	338
	4 120	4 76	1 10	0	0	0	9	206		
Eötvös szakközépiskola szakiskola	0	0	0	3 75	0	0	3	75	3	75
	0	0	0	0	0	0	0	0		
Gregus szakközépiskola szakiskola	0	0	0	2,5 80	1,5 37	0	4	117	4	117
	0	0	0	0	0	0	0	0		
Kalmár szakközépiskola szakiskola	0	0	0	2 60	1 39	1 20	4	119	12	357
	5 142	2 60	1 36	0	0	0	8	238		
Összesen osztályok	9	6	2	10,5	5,5	1	34		34	
Összesen tanulók	262	136	46	278	145	20		887		887

A szakközépiskolákban a szakképző évfolyamokon érezhető a tanulók létszámának csökkenése, ami feltételezhetően a felsőfokú tanulmányokba bekapcsolódó tanulóknak a középfokú közoktatási intézményrendszerből való kikerülésének a következménye.

A szakközépiskolák számára kedvező helyzetet teremthet a felsőoktatási intézményekkel való együttműködés lehetősége olyan szakmák indításával, amelyek felsőfokú szakképzettséget adnak úgy, hogy a tanulók a középiskolákkal maradnak tanulói jogviszonyban.

A szakképző intézmények képzési irányultságai a 2007-2008. tanévben

13. sz. táblázat

Intézmény neve	Szakterület	Szakmacsoport
Corvin	gazdasági és szolgáltatási humán	<i>kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció vendéglátás-idegenforgalom</i>
Eötvös	gazdasági-szolgáltatási humán	<i>kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció közgazdaságtan ügyvitel művészet, közművelődés, kommunikáció egészségügy</i>
Gregus	műszaki agrár	<i>gépészet elektrotechnika-elektronika informatika mezőgazdaság</i>
Kalmár	műszaki agrár humán gazdasági és szolgáltatási	<i>gépészet elektrotechnika-elektronika egészségügy építészet faipar könnyűipar mezőgazdaság művészet, közművelődés, kommunikáció egyéb szolgáltatások</i>

A táblázatból látható, hogy mely szakterületeken, szakmacsoportokban, mely iskolák folytatnak párhuzamos képzéseket.

Ezeknek a **különböző intézményekben azonos szakmacsoportokban folyó párhuzamos képzéseknek az okát, célját, fenntartásának indokoltságát, szerkezetátalakítási lehetőségeit a fenntartónak célszerű megvizsgálnia.**

Véleményünk szerint a szakképzési gyakorlati feladatok ellátásához **több esetben ugyanolyan jellegű gyakorlati képzőhelyeket és eszközrendszert kell biztosítani** (kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, vendéglátás-idegenforgalom, közgazdaságtan, ügyvitel; gépészet, elektrotechnika-elektronika) aminek felülvizsgálatát, és ebből eredően az intézményszerkezet átalakításának mérlegelését indokoltnak tartjuk.

Szakmai képzések a 2007-2008. tanévben

14. sz. táblázat

Intézmény neve	Szakközépiskola	Szakiskola
Corvin	vendéglátó szakmenedzser kereskedelmi szakmenedzser idegenforgalmi szakmenedzser mezőgazdasági technikus vállalkezési ügyintéző	szakács cukrász pincér élelmiszer és vegyi áru kereskedő
Eötvös	pénzügyi és számviteli ügyintéző marketing- és reklám ügyintéző intézményi kommunikátor	
Gregus	műszaki informatikai mérnökasszisztens mechatronikai technikus multimédia fejlesztő mezőgazdasági technikus	
Kalmár	autószerelő autóelektronikai műszerész fogtechnikus porcelánfestő tervező asszisztens	épületburkoló vasbeton és műkőkészítő kőműves gépi forgácsoló fémforgácsoló szerkezetlakatos kerámiakészítő porcelánfestő porcelánkészítő szerszámkészítő ács-állványozó asztalos karosszerialakatos női ruha készítő

Intézmény neve	Szakközépiskola	Szakiskola
Kalmár		varrómunkás villanyszerelő fodrász szobafestő mázoló, tapétázó gázvezeték és készülék szerelő hegesztő mezőgazdasági gépész gipszmintakészítő üvegfestő és ólomüvegező

A fenti táblázatokból láthatóan **párhuzamos képzések** – annak ellenére, hogy a szakterületeken és az egyes szakmacsoportokon belül az intézmények között átfedések vannak – **a konkrét szakmákra lebontva nem tapasztalhatóak** a város szakképző intézményeiben.

Ez azt jelzi, hogy tudatos, előrelátó oktatáspolitikai jellemzi a fenntartói gondolkodást, amely a szakmai és finanszírozási szempontokat egyaránt szem előtt tartja.

A fenntartó ezek szerint tudatában van annak, hogy **a párhuzamos képzések finanszírozása indokolatlan esetben költségigényeket támaszt az iskolákat fenntartó önkormányzattal szemben**. Ezzel együtt az intézményszerkezet átalakítása során végiggondolandóak a következők:

a képzési **feltételrendszer (személyi-tárgyi)** kialakítása,

a szakmai **évfolyamok osztályainak alacsonyabb tanulói létszám**ai, a magasabb **fajlagos költségek**,

az **egy szakmacsoportba** tartozó, de szakképző intézményenként **eltérő szintű képzések** jelentős **többletköltség igényei**.

Az OKJ szerkezeti változása, a **modulrendszerű képzés** bevezetése szintén alátámasztja az egy **intézményen belüli többszintű és többmodulú oktatás-képzés** megszervezésének **gazdasági és szakmai hatékonyságát**, amelynek révén **kevesebb helyre, lehetőség szerint egy intézménybe** koncentráltan szervezik meg **az egy szakmacsoportba szakmák** képzéseit, az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati képzésekkel együtt.

Mindezek miatt mérlegelni kell az **intézmények képzési szerkezetének, valamint az intézményszerkezetnek a felülvizsgálatát, korszerűsítését**.

Kiemelt feladatnak kell tekinteniük a fenntartónak és az intézményeknek egyaránt, hogy a *tanulók kapják meg azokat a pedagógiai segítségeket, amelyekkel eredményesen tudják teljesíteni a kerettantervi minimumkövetelményeket*, valamint a szakképzésben meghatározott minimális követelményeket, hogy ezzel *csökkentseni tudják a közoktatási rendszerből kikerülő, zömmel tanköteles korú tanulók számát*.

A **magasnak nevezhető lemorzsolódás** miatt el kell gondolkodni azon, hogy erősíteni kell a közoktatás szociális szerepét, vagyis ameddig lehet, addig célszerű bent tartani a tanulókat az iskolarendszerben, és a tanulók lehetőleg szakmával a kezükben kerüljenek ki az iskolákból, hiszen a pillanatnyi elhelyezkedési lehetőségtől függetlenül bármilyen szakmai végzettség jobb, mint a semmi.

A lemorzsolódás csökkentése, a tanulóknak a közoktatási rendszerben való tartásának érdekében **szükséges a Kt. 27.§ (8) bekezdésében meghatározott oktatási forma – felzárkóztató oktatás – biztosítása a város szakiskoláiban**. Ez az oktatási forma biztosíthatja a nappali rendszerű iskolai oktatás keretében a 15. életévét betöltött tanulók számára a felzárkóztató oktatást.

Ebbe a képzési formába azok az általános iskolai végzettséggel rendelkező tanulók is bekapcsolódhatnak, akik nem kívánnak a szakiskolai oktatásban részt venni.

A felzárkóztató oktatás megteremti **azok számára is a szakképesítés megszerzésének feltételeit, akik nem rendelkeznek általános iskolai végzettséggel, de 16. életévüket már betöltötték**. Az *ezzel a lehetőséggel élő tanulók számára nagyobb esély adható a munkaerő- piacon való megjelenésre*.

Ennek a területnek a fontosságát alátámasztja az is, hogy **a tanulókat a 18 éves korukig tartó tankötelezettségük miatt a közoktatási intézményrendszerben kell tartani**.

Szakközépiskolai szakképző évfolyamok szakmánkénti tanulói létszámai az egyes intézményekben és összesen a 2007-2008. tanévben

15. sz. táblázat

Szakma	Intézmény és évfolyam															Mind össz.
	Corvin			Eötvös			Gregus			Kalmár			Összesen			
Évfolyam	13.	14.	15.	13.	14.	15.	13.	14.	15.	13.	14.	15.	13.	14.	15.	
vendéglátó szakmenedzser	30	35	0										30	35	0	65
kereskedelmi szakmenedzser	20	26	0										20	26	0	46
igenforgalmi szakmenedzser	12	8	0										12	8	0	20
pénzügyi és számvetési üi.				24	0	0							24	0	0	24
marketing és reklámügyművező				22	0	0							22	0	0	22
intézményi kommunikátor				29	0	0							29	0	0	29
műszaki inform. mérnökasszisztens							10	11	0				10	11	0	21
mechatronikai technikus							19	16	0				19	16	0	35
multimédiafejlesztő							35	0	0				35	0	0	35
mezőgazdasági technikus							16	10	0				16	10	0	26
autóelektronikai műszerész										8	7	0	8	7	0	15
autószerelő										20	14	0	20	14	0	34
fogtechnikus										31	18	20	31	18	20	69
porcelánfestő tervező assz.										1	0	0	1	0	0	1
Összesen	62	69	0	75	0	0	80	37	0	60	39	20	277	145	20	442
Mindösszesen	131			75			117			119			442			442

Szakiskolai szakképző évfolyamok szakmánkénti tanulói létszámai az egyes intézményekben és összesen a 2007-2008. tanévben

16. sz. táblázat

Szakma	Intézmény és évfolyam															
	Corvin			Eötvös			Gregus			Kalmár			Összesen			Mind
Évfolyam	11.	12.	13.	11.	12.	13.	11.	12.	13.	11.	12.	13.	11.	12.	13.	össz.
szakács	52	27	0										52	27	0	79
cukrász	13	8	10										13	8	10	31
pincér	21	16	0										21	16	0	37
élelmisz. és vegyi áru keresk/eladó	34	25	0										34	25	0	59
vasbeton és műkőkészítő										1	1	0	1	1	0	2
épületburkoló										25	11	10	25	11	10	46
kőműves										27	10	25	27	10	25	62
gépi forgácsoló										13	0	0	13	0	0	113
fémforgácsoló										0	11	0	0	11	0	11
szerkezetlakatos										14	6	0	14	6	0	20
kerámiakészítő										31	5	0	31	5	0	36
porcelánfestő										2	3	0	2	3	0	5
porcelánkészítő										12	0	0	12	0	0	12
szerszámkészítő										0	4	0	0	4	0	4
ács-állványozó										10	11	4	10	11	4	25
asztalos										16	15	16	16	15	16	47
karosszerialakatos										21	7	0	21	7	0	28
női ruha készítő										5	2	3	5	2	3	10
varrómunkás										2	0	0	2	0	0	2
villanyszerelő										9	2	6	9	2	6	17
fodrász										18	13	7	18	13	7	38
szobafestő mázoló, tapétázó										15	17	22	15	17	22	54

Szakma	Corvin			Eötvös			Gregus			Kalmár			Összesen			Mind össz.
	11.	12.	13.	11.	12.	13.	11.	12.	13.	11.	12.	13.	11.	12.	13.	
gázvezeték és készülék szerelő										0	9	4	0	9	4	13
hegesztő										0	5	0	0	5	0	5
mezőgazdasági gépész										0	3	0	0	3	0	3
gipszmintakészítő										0	1	0	0	1	0	1
üvegfestő és ólomüvegező										0	10	0	0	10	0	10
összesen	120	76	10							221	146	97	341	222	107	670
Mindösszesen	206									464			670			670

Sem a szakközépiskolai képzés, sem a szakiskolai szakképzés területén **konkrét szakmákra vonatkozó párhuzamos képzést nem tapasztaltunk**, ami a fenntartói tudatos tervezést jelzi.

A szakközépiskolai osztályok magasabb tanulói létszáma a szakiskolai osztályokkal szemben a szakképző évfolyamokon már nem jellemző, inkább megfordulni látszik, ami annak a jele is lehet, hogy a *szakközépiskolai tanulóknak vannak lehetőségeik továbblépésre, pályamódosításra*, de a **szakiskolai tanulók tanulói pályafutása**, illetve ebből következő mozgásteret, **életpályája már sokkal zártabbnak látszik, ami nem segíti az esélyegyenlőség biztosítását.**

A **szakképző évfolyamokon** az össztanulói létszám 1112 fő, ebből **szakközépiskolában 442 tanuló (39,7 %)**, a **szakiskolában 670 tanuló (60,3 %)** folytatja tanulmányait.

Gyakorlati képzőhely megszervezése a szakközépiskolákban szakmánkénti bontásban

az egyes intézményekben és összesen a 2007-2008. tanévben

I = iskolai képzőhely

K = külső képzőhely

17. sz. táblázat

Szakma	Intézmény és évfolyam															
	Corvin*			Eötvös			Gregus			Kalmár			Összesen			Mind össz.
Évfolyam	13.	14.	15.	13.	14.	15.	13.	14.	15.	13.	14.	15.	13.	14.	15.	
vendéglátó szakmenedzser	30 I+K	35 I+K	0										30 I+K	35 I+K	0	65 I+K
kereskedelmi szakmenedzser	20 I+K	26 I+K	0										20 I+K	26 I+K	0	46 I+K
igenforgalmi szakmenedzser	12 I+K	8 I+K	0										12 I+K	8 I+K	0	20 I+K
pénzügyi és számvetési üi.				24 I	0	0							24 I	0	0	24 I
marketing és reklámügyművezető				22 I	0	0							22 I	0	0	22 I
intézményi kommunikátor				29 K	0	0							29 K	0	0	29 K
műszaki inform. mérnökasszisztens							10 I	11 I	0 I				10 I	11 I	0 I	21 I
mechatronikai technikus							19 I	16 I	0 I				19 I	16 I	0 I	35 I
multimédiafejlesztő							35 I	0	0				35 I	0	0	35 I
mezőgazdasági technikus							16 I	10 I	0				16 I	10 I	0	26 I
autóelektronikai műszerész										8 K	7 I	0	8 K	7 I	0	15 I 7 K 8 K

Szakma	Corvin*			Eötvös			Gregus			Kalmár			Összesen			Mind
Évfolyam	13.	14.	15.	13.	14.	15.	13.	14.	15.	13.	14.	15.	13.	14.	15.	össz.
autószerelő										20 K	14 K	0	20 K	14 K	0	34 K
fogtechnikus										31 11 I 20 K	18 K	20 K	31 11 I 20 K	18 K	20 k	69 11 I 58 K
porcelánfestő tervező assz.										1 K	0	0	1 K	0	0	1 K
Összesen	62 I+K	69 I+K	0	75 46 I 29 K	0	0	80 I	37 I	0 I	60 11 I 49 K	39 7 I 32 K	20 K	277 168 I 109 K	145 78,5 I 66,5 K	20 0 I 20 K	442 246,5 I 195,5 K
Mindösszesen	131 I+K			75 46 I 29 K			117 I			119 18 I 101 K			442 246,5 I 195,5 K			442 246,5 I 195,5 K

*a tanulók az iskolában és a külső képzőhelyen megosztva vesznek részt a gyakorlati képzésben (az „Összesen” sor számösszegébe – az iskolai és a külső képzési helyekre vonatkozóan – a tanulók számát fele-fele arányban, azaz 66 fővel számítjuk bele) Az **iskolai gyakorlati tanműhelyekben** folyó gyakorlati oktatás aránya városi szinten **55,8 %**. A **külső gyakorlati képzőhelyeken** folyó gyakorlati oktatás aránya városi szinten **44,2 %**.

Gyakorlati képzőhely megszervezése a szakiskolákban szakmánkénti bontásban

az egyes intézményekben és összesen a 2007-2008. tanévben

I = iskolai képzőhely K = külső képzőhely

18. sz. táblázat

Szakma	Intézmény és évfolyam															
	Corvin			Eötvös			Gregus			Kalmár			Összesen			Mind össz.
Évfolyam	11.	12.	13.	11.	12.	13.	11.	12.	13.	11.	12.	13.	11.	12.	13.	
szakács	52 I+K	27 I+K	0										52 I+K	27 I+K	0	79 I+K
cukrász	13 I+K	8 I+K	10 I+K										13 I+K	8 I+K	10 I+K	31 I+K
pincér	21 I+K	16 I+K	0										21 I+K	16 I+K	0	37 I+K
élelmisz. és vegyi áru keresk/eladó	34 I+K	25 I+K	0										34 I+K	25 I+K	0	59 I+K
vasbeton és műkőkészítő										1 I	1 K	0	1 I	1 K	0	2
épületburkoló										25 K	11 K	10 K	25 K	11 K	10 K	46
kőműves										27 I	10 K	25 K	27 I	10 K	25 K	62
gépi forgácsoló										13 I	0	0	13 I	0	0	113
fémforgácsoló										0	11 K	0	0	11 K	0	11
szerkezetlakatos										14 I	6 K	0	14 I	6 K	0	20
kerámiakészítő										31 13 I 18 K	5 K	0	31 13 I 18 K	5 K	0	36

Szakma	Corvin			Eötvös			Gregus			Kalmár			Összesen			Mind össz.
	11.	12.	13.	11.	12.	13.	11.	12.	13.	11.	12.	13.	11.	12.	13.	
porcelánfestő										2 I	3 K	0	2 I	3 K	0	5
porcelánkészítő										12 K	0	0	12 K	0	0	12
szerszámkészítő										0	4 K	0	0	4 K	0	4
ács-állványozó										10 K	11 K	4 K	10 K	11 K	4	25
asztalos										16 I	15 K	16 K	16 I	15 K	16	47
karosszerialakatos										21 I	7 K	0	21 I	7 K	0	28
női ruha készítő										5 I	2 K	3 K	5 I	2 K	3	10
varrómunkás										2 I	0	0	2 I	0	0	2
villanyszerelő										9 K	2 K	6 K	9 K	2 K	6	17
fodrász										18 K	13 K	7 K	18 K	13 K	7	38
szobafestő mázoló, tapétázó										15 I	17 K	22 K	15 I	17 K	22	54
gázvezeték és készülék szerelő										0	9 K	4 K	0	9 K	4 K	13
hegesztő										0	5 K	0	0	5 K	0	5
mezőgazdasági gépész										0	3 K	0	0	3 K	0	3

Szakma	Corvin			Eötvös			Gregus			Kalmár			Összesen			Mind össz.			
Évfolyam	11.	12.	13.	11.	12.	13.	11.	12.	13.	11.	12.	13.	11.	12.	13.				
gipszmintakészítő										0	1 K	0	0	1 K	0	1			
üvegfestőésüvegező										0	10 K	0	0	10 K	0	10			
Összesen	120	76	10							221	146	97	341	222	107	670			
	I+K	I+K	I+K							129	0	0	189	38	5	232			
										I	I	I	I	I	I	I			
										92	146	97	152	184	102	438			
										K	K	K	K	K	K	K			
Mindösszesen	206 I+K									464	128	I	336	K	670	232	I	438	K

Az iskolai gyakorlati tanműhelyekben folyó gyakorlati oktatás aránya városi szinten **34,6 %**.

A külső gyakorlati képzőhelyeken folyó gyakorlati oktatás aránya városi szinten **65,4 %**.

A **Kalmár Iskolában** a fenti adatok alapján a **gyakorlati szakképzés** megszervezésének feltételei korszerűbb, **éltszerű körülmények között** biztosítottak a tanulók számára.

Szakmai gyakorlati képzés megszervezése a 2007-2008. tanévben

19. sz. táblázat

Intézmény	Szakközépiskola		Szakiskola		Összesen	
	<i>iskolai</i>	<i>külső</i>	<i>iskolai</i>	<i>külső</i>	<i>iskolai</i>	<i>külső</i>
	tanulók %	tanulók %	tanulók %	tanulók %	tanulók %	tanulók %
Corvin*	132 50 %	132 50 %	206 50 %	206 50 %	338 50 %	338 50 %
Eötvös	46 61,3 %	29 38,7 %	0	0	46 61,3 %	29 38,7 %
Gregus	117 100 %	0 0 %	0		117 100 %	0 0 %
Kalmár	18 15,1 %	101 84,9 %	128 27,6 %	336 72,4 %	146 25 %	437 75 %
Összesen	247 55,8 %	196 44,2 %	231 34,5 %	439 65,5 %	478 44 %	608 56 %

*a tanulók az iskolában és a külső képzőhelyen megosztva vesznek részt a gyakorlati képzésben (az „Összesen” sor számösszegébe – az iskolai és a külső képzési helyekre vonatkozóan – a tanulók számát fele-fele arányban, azaz 66 fővel számítjuk bele)

A 2007-2008. tanévben a *szakközépiskolákban és a szakiskolákban összesen 1112 tanuló* vesz részt szakmai **gyakorlati** képzéseken. A szakképzést folytató iskolák a gyakorlati képzést az oktatás jellegének, hagyományainak megfelelően az *iskolai képzőhelyeken, illetve külső képzőhelyeken* szervezik meg.

Tanulószerződések száma és aránya a 2007-2008. tanévben

20. sz. táblázat

Intézmény	szakközépiskola			szakiskola			Összesen		
	össz. tanuló	tanuló-szerződés	arány	össz. tanuló	tanuló-szerződés	%	össz. tanuló	tanuló-szerződés	arány
Corvin	131	0	0	206	200	97%	337	200	59%
Eötvös	75	0	0	0	0	0	75	0	0
Gregus	117	0	0	0	0	0	117	0	0
Kalmár	119	101	85%	464	336	72%	583	437	75%
Összesen	442	101	22,8%	670	536	80%	1112	637	57%

Amit az előző táblázat alapján már megfogalmaztunk – a **Kalmár Iskolában a gyakorlati szakképzés** megszervezésének feltételei korszerűbb, **életszerű körülmények között** biztosítottak a tanulók számára –, azt a **tanulószerződések adatai is alátámasztják** a Kalmár Iskola esetében (75 %).

A rendszerváltás éveit követően a nagyvállalatok megszüntették tanműhelyeiket, ezért a gyakorlati képzéseket az iskoláknak kellett megszervezniük iskolai tanműhelyekben. Az iskolák a kényszer elől úgy próbáltak kitérni, hogy a szakiskolai (szakmunkás) képzéseiket átszervezték szakközépiskolai képzésekké (a tanulóknak a heti 5 napi gyakorlat helyett így csak 1-2 napot kellett gyakorlati képzésben részt venniük).

A szakközépiskolák a hagyományaiknak megfelelően a gyakorlati oktatást az intézmény keretein belül, az iskolai tanműhelyekben szervezték meg, és a tanulók csak a nyári termelési gyakorlatokon ismerkedhettek meg a munkahelyek életszerű gyakorlati körülményeivel.

Az OKJ bevezetése új helyzetet hozott a magyar szakképzés rendszerébe, mivel ez a szakmai képesítések megszerzésének megkezdéséhez meghatározott iskolai végzettségek követelményeit határozta meg.

Az új szakképzési rendszerben a szakmai képesítések megszerzésének különböző szintjei valósultak meg, ennek alapján az egyes képesítések 16 éves kortól váltak megszerzhetővé. Ezeket a szakmai képzéseket a szakiskolák folytatják.

Más szakmák esetében a szakképzési tanulmányokba való bekapcsolódás előfeltétele az érettségi bizonyítvány megszerzése lett – később ez módosult, mivel néhány szakmánál elegendő volt az érettségi vizsga letétele nélküli középiskolai végzettség megszerzése –, ezeket a szakmai képzéseket a szakközépiskolák szervezhetik meg.

Ezzel gyakorlatilag a szakképzés az iskolarendszeren belül továbbra is megőrizte 2 szintűségét, ami azt eredményezhette, hogy ***az egyes szakmacsoportokhoz szükséges gyakorlati képzőhelyek és vizsgabázisok feltételrendszerét, eszközellátottságát párhuzamosan kellett kialakítani, illetve működtetni, fejleszteni.***

Komoly finanszírozási gondot jelenthet a fenntartónak és az intézményeknek a költséges iskolai gyakorlati képzések megszervezése és biztosítása

Hódmezővásárhely szakképző intézményeiben a **szakközépiskolai tanulók 56%-a iskolai tanműhelyben** vesz részt gyakorlati képzésben, a **szakiskolai tanulók esetében ez 34,5%**. A **teljes szakképzési vertikumban ez az arány 44 %**.

A **külső gyakorlati képzőhelyeken** folyó szakmai gyakorlati képzések megszervezésének arány a **szakközépiskolai képzés esetében 44 %**, a **szakiskolai képzésnél 65,5 %**, **összességében 56 %**.

A jelenleg készülő pályázat pozitív elbírálása esetén létrejövő **Térségi Integrált Szakképző Központ (TISZK)** új lehetőségeket biztosíthat a fenntartónak és az iskoláknak egyaránt.

A **korszerű képző- és gyakorlóhely, valamint vizsgabázis** kialakításával megteremthető annak a lehetősége, hogy a korszerű ismeretek, technológiák mellett **fajlagosan kedvezőbb képzési költségekkel** működtethető képzési helyek és körülmények alakíthatók ki, hiszen racionálisabb szervezéssel **elkerülhetőek lesznek a párhuzamos képzések**, s az ezzel járó **párhuzamos gyakorlati képzőhelyek** működtetése is.

A szakképzési területen dolgozó **humán erőforrás számára ez az új struktúra egyszerre jelenthet komoly kihívást és lehetőséget**: az intézmények pedagógusainak szakmai felkészültsége garanciát jelenthet a magas színvonalú és korszerű szakképzés biztosítására.

Felnőttoktatás és képzés

Iskolarendszerű felnőttoktatás létszámadatai a 2007-2008. tanévben

21. sz. táblázat

Intézmény neve	Évfolyam						Összesen			
	osztályszám, tanulószám						általános műveltség		szakképzés	
	9.	10.	11.	12.	1/13.	2/14.	osztály	tanuló	osztály	tanuló
Corvin <i>össz. oszt: 4, tan: 176 szki.</i>	0	0	2 132	2 42	0	0	4	176	0	0
Eötvös	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gregus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kalmár <i>össz. oszt: 4, tan: 118 szki.</i>	1 19	1 29	1 39	1 31	0	0	4	118	0	0
Összesen: 8 osztály 294 tanuló	1 19	1 29	3 171	3 73	0	0	8	294	0	0

A felnőttoktatás-képzés terén a város szakképző iskolái feltűnően alacsony arányban vesznek részt, ezen a téren ezek szerint még *jelentős tartalékok lehetnek* az intézmények számára.

Feltűnő, hogy az iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamokon egyáltalán nem folytatnak a város által fenntartott intézmények felnőttoktatást-képzést.

**Iskolarendszeren kívüli felnőttképzés (tanfolyam jellegű képzések) létszámadatai
a 2007-2008. tanévben**

22. sz. táblázat

Intézmény neve	szakképzés	képzési idő	csoport	tanuló	Összesen	
					csoport	tanuló
Corvin	0	0	0	0	0	0
Eötvös	0	0	0	0	0	0
Gregus	0	0	0	0	0	0
Kalmár	autószerelő*	338 óra		1		51
	tűzzománcozott dísz tárgykészítő*	338 óra		1		
	ács-állványozó**	395 óra		5		
	cserépkályha és kandallóépítő**	415 óra		8		
	épületszigetelő**	406 óra		3		
	hegesztő**	236 óra		9		
	kerámiakészítő**	338 óra		1		
	kőműves**	406 óra		7		
	szerkezetlakatos	338 óra		1		
	villanyszerelő**	461 óra		7		
	vasbeton-és műkökészítő**	406 óra		1		
vízvezeték-és központi fűtés szerelő**	426 óra		5			
Szakközépiskolai végzettség:						2 fő
Szakiskolai végzettség:						49 fő
Összesen						51

* érettségihez, illetve középiskolai végzettséghez kötött

** 10. évfolyam befejezéséhez kötött

Az szakmánkénti alacsony létszámok miatt a csoportszámok nem értelmezhetőek.

Az 1970-es és az 1980-as évek felnőttoktatási rendszerére és a szakmai képzés rendszerére az volt a jellemző, hogy elsősorban iskolarendszerű körülmények között valósult meg. A tanulásban résztvevők létszáma magas volt, ami a rendszerváltást követően jelentősen lecsökkent, az iskolarendszerű oktatásban elsősorban az érettségire felkészítő oktatási formák maradtak meg. A szakmai képzések, továbbképzések gyakorlatilag kikerültek az iskolarendszertől, mivel a felnőttképzésre vonatkozó jogszabályokat kell alkalmazni ezekre a képzési formákra.

A város által fenntartott intézményekben iskolarendszerben a 2007-2008. tanévben a 4 szakképző intézmény közül 2 iskola folytat tevékenységet, ezekben az **általános műveltség** megszerzésére irányuló felnőttoktatásban **294 fő** vesz részt 8 osztályban (37 tanuló/osztály átlagléttszámmal), míg **szakmai képzésre** irányuló képzésekben **jelenleg nincsenek tanulók(!)**.

A szakképző iskolák a *munkaerő-piaci képzés* igényeinek megfelelően **tanfolyamrendszerű** oktatásokat is szerveznek, pontosabban a **4 intézményből 1 iskolában (!)** szerveznek tanfolyamokat, képzéseket a 2007-2008. tanévben, ahol **51 fő** tanul és szerezhethet új ismereteket, képesítést, ezek közül **2 fő szakközépiskolai, 49 fő szakiskolai** végzettséget kíván szerezni.

Ezek a tanfolyamok, amelyeket többnyire külső igények alapján szerveznek az iskolák, a szakmai képzések lehetősége mellett azért is fontosak, mert *az intézményeknek lehetőséget biztosítanak saját bevételek szerzésére*. A csoportoknál átlagléttszámot számolni nem érdemes, mert a költségek az önköltséges tanfolyamok esetén a létszámoktól többé-kevésbé függetlenek lehetnek, illetve jelen esetben a szakmankénti alacsony létszámok miatt a csoportszámok nem értelmezhetőek.

A felnőttképzésekben a **nem önkormányzati fenntartású intézmények** is fontos szerepet tölthetnek be, erre vonatkozóan adatokkal nem rendelkezünk, de feltételezhetően – a **feltűnően alacsony önkormányzati iskolai részvétel ezen a szakképzési feladat-ellátási területen** legalábbis ezt sejteti – magas lehet az ezekben az intézményekben felnőttoktatásban, illetve képzésben részesülők száma, aránya.

Van tehát tartalék és lehetőség ezen a téren, amit az új szakképző intézményszerkezetnek, illetve a remélhetően létrejövő TISZK-nek feltétlenül érdemes lesz majd feltérképeznie és kihasználnia a fenntarthatóság érdekében.

3. A térségi integrált szakképző központ által nyújtott lehetőségek és kihívások

A program általános célja, hogy korszerűbb intézményhálózat révén biztosítsa a szakképzés hatékony működését és működtetését, továbbá összehangolja a szakképzés térségi szétaprózottságát egy regionális, egységes rendszerré.

Az elnevezésben szereplő központ megjelölés miatt sokan egy új iskolára gondolnak, amit bizonyos mértékig a központi épület létrehozása még hangsúlyoz is, de valójában a TISZK nem más, mint *együttműködő önkormányzatok és iskolák új alapokra helyezett közös szakképzése*. Az együttműködő intézményfenntartók optimalizálni tudják egymás technikai és személyi feltételeit, így a szakképzés színvonala emelkedik, megteremthetőek lesznek a favorizált, *gyakorlatorientált, moduláris, élethosszig tartó képzési feltételek* úgy, hogy az oktatott szakmák *a valós gazdasági igényekhez fognak igazodni*, a képzett *tanulók munkaerőpiacra juttatása esélyeinek növelése* érdekében.

A TISZK keretei között a szakképzést folytató intézmények szoros együttműködésben és ésszerű feladatmegosztásban harmonizálják irányítási rendszerüket, ezáltal alkalmassá válik az integrált szervezet arra, hogy a 3.2.1 központi programjának keretében kidolgozott moduláris rendszerű képzést is bevezetve, a **gyakorlatorientált szakképzés bázisaként** működjön. A fejlesztés hatására létrejövő korszerűbb intézményhálózattal lehetővé válik a szakképzés összehangolása megyei, és a TISZK-ek együttműködésével regionális szinten is.

A fejlesztés hozzásegít a *szakképzett pályakezdeők elhelyezkedési mutatóinak javulásához*, illetve a **gazdaság szereplőivel való új együttműködési programok** indításához.

A TISZK segítségével nagymértékben fejleszthető a **továbbképzési tevékenység**, melynek keretében a kifejlesztett új tananyagok bevezetéséhez szükséges pedagógusképzésben részesülnek az érintett *intézmények oktatói*, illetve a *gazdálkodó szervezeteknél gyakorlati képzést folytatók* is.

Jelenleg a pedagógusok számára is nehézséget jelenthet, hogy gyakran nincs összhang a szakmai tárgyak tartalma és a gazdaság elvárásai között. Ehhez társul az intézményi szétaprózottság, ami további hátrányokat okoz. A TISZK révén, az integrált oktatás segítségével megvalósulhat egy **színvonalas tananyagfejlesztés és tartalmi korszerűsítés**.

A pedagógusok számára is meghatározó szempont a **gyakorlati képzés feltételrendszerének korszerűsítése**, az oktatott tananyag és megszerzett tudás, vagyis a szakképzésben elsajátított készségek és szakképesítések átláthatóságának biztosítása.

A TISZK-et nem csupán az integrált szakképzési funkció megvalósításának betöltőjeként kell értelmezni, hanem mint a térség egyik meghatározó intézményi beruházását is. A megvalósuló fejlesztés **a képzés és munkaerőpiac közötti összhang megteremtését** kívánja előmozdítani **a gazdaság szereplőinek közreműködésével és együttműködésével, a gazdasági kamarákkal**, illetve a szociális partnerekkel.

Az **emberi erőforrás fejlesztését** kiemelten kezeli a TISZK a térség **gazdasági versenyképességének** fejlesztése, a hátrányok leküzdése, az egyéni és települési **esélyegyenlőség** javítása érdekében, ezért elengedhetetlenül szükséges a **szakmai orientáció** erősítése. A munkaerőpiac sok lehetőséget kínál, de számos presztízsét veszített szakmára egyáltalán nincs, vagy elenyésző a jelentkezés. Ezért szükséges – nagy hangsúlyt fektetve a **pályaorientációra** – a **munkaerő-piaci viszonyok, a tanulói igény és a TISZK képzési struktúrájának megfelelő összehangolása** annak érdekében, hogy a program hatására a végzettek **piacképesebb szakismerettel** léphessenek be a munkaerőpiacra, a felnőttképzési programokban résztvevők pedig a már megszerzett ismereteiket **gyakorlatias szemléletű szakmai képzésekkel, képesítésekkel** bővítsék. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozni kell azt, hogy a TISZK-nek önmagát kell fenntartania, ezért fel kell vennie a versenyt a **munkaerő-piaci képzések** területén jelenlévő — nem mindig megbízhatóan és garantáltan színvonalas képzéseket nyújtó – nem kiszámú szereplővel, amiben előnyt jelenthet számára a **csúcstechnológia és a képzőhely kapacitásának teljes kihasználtságára** való kényszer, illetve törekvés is.

III.

1. Észrevételek

1. Az iskolák szakmai képzésében **párhuzamosságokat** jelent az azonos szakmai csoportba tartozó képzésekhez szükséges *azonos képzőhelyek kialakítása és fejlesztése*, főleg a *kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció, vendéglátás-idegenforgalom, gépészet, elektrotechnika-elektronika, egészségügy szakképzés* területén.

Ez óhatatlanul is arra kényszeríti az intézményeket – ez tapasztalható több intézménynél is –, hogy *párhuzamos fejlesztéseket* hajtsanak végre.

Az *indokolatlan párhuzamosságok* megszüntetése érdekében **a profiltisztítás mellett feltétlenül meg kell vizsgálni az érintett intézmények összevonásának lehetőségeit.**

2. A **tanulólétszám csökkenése** különösen motiválta az intézményeket arra, hogy olyan szakmai képzéseket hirdessenek meg, amelyek iránt nagy az érdeklődés. Megfigyelhető az is, hogy az iskolák igyekeztek olyan szakmai képzéseket indítani, amelyekkel *a tanulók érdeklődését a képzéseken keresztül az intézmények iránt igyekeztek felkelteni*, ami viszont **nem minden esetben találkozott és találkozik a tényleges munkaerő-piaci igényekkel.**

Ezzel együtt látható, hogy *a fenntartó célirányosan igyekszik irányítani a középfokú szakképzési szerkezet kialakítását* a gazdálkodó szervezetek, a *munkaerő-piac igényeinek kielégítése érdekében.*

3. A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a szakképzési tanulmányokat folytató összesen **3124 tanuló**nak csupán **35,5 %-a (2021 fő)** vesz részt **szakiskolai képzésben**, a *szakközépiskolai oktatásban* ezzel szemben a tanulók **64,5 %-a (1103 fő**, a szakközépiskolai tanulóknak alig több, mint a fele) vesz részt.

A *szakközépiskolákban az átlagos osztálylétszám* (2021 tanuló/71 osztály) **28,5**, a *szakiskolákban* az átlagos osztálylétszám (1103 tanuló/41 osztály) **27**.

A 2007-2008. tanévben a **9. évfolyamon 671** tanuló kapcsolódott be a **szakképzésbe**. A **szakiskolákban** az évfolyam tanulóinak **34,1 %-a, 229 tanuló**, a **szakközépiskolában** ez az arány **65,9 %, 442 tanuló** tanul.

Ugyanakkor a **szakiskolai képzésre növekvő igény mutatkozik**, amit a munkaerő-piaci szereplők (a gazdálkodók, a munkaadók) is alátámasztanak, és feltételezhetően a kamarai vélemények és a Munkaügyi Központ is, de erre vonatkozóan adatokat nem kaptunk.

A **szakközépiskolai** oktatási formában az **átlagos tanulólétszám: 33,75 tanuló/osztály**.

A **szakiskolai** oktatási formában az átlagos tanulólétszám: **25,8 tanuló/osztály**.

4. A szakközépiskolai oktatásban a **nyelvi előkészítő osztályokat** indító intézmények száma és az osztályok száma **mindössze 1**.
5. A **szakmai gyakorlati képzések** megszervezésénél a **szakközépiskolák** esetében az **iskolai tanműhelyekben** folyó szakmai gyakorlatok aránya **56 %**, ami ma már nem nevezhető a munkaerő-piac elvárásainak megfelelő, életszerű gyakorlati képzési formának.
A **szakiskolák** esetében ugyanez az arány már csak **34 %**, ami már jobban megfelel a kor szakképzéssel szemben támasztott követelményeinek.
6. A város által fenntartott szakképző intézményekben a **felnőttoktatás-képzés** folytatása egyáltalán nem jellemző tevékenység, **feltűnően alacsony a résztvevő intézmények és a tanulók száma** is.
A **szakiskolát végzett tanulók számára korlátozott a lehetősége** annak, hogy nappali rendszerű felnőttoktatásban megszerzett érettségi birtokában szerezhessenek újabb szakképesítéseket.
7. A szakképzés területén a létrejövő TISZK, a modulrendszerű szakképzés lehetőséget adnak a hatékonyabb működtetésre, ennek érdekében megvizsgálandó az **érintett intézmények összevonása közös igazgatású intézménnyé**.

Következtetések

A harmadik évezred jelentős társadalmi és politikai változások között induló első évtizedében, a helyi közoktatás fejlesztési irányainak kijelölésében döntési helyzetben lévő szakembereknek és vezetőknek nagy a felelősségük, hiszen **a jó helyzetelemző képességtől és az ezen alapuló döntésektől függ, hogy közoktatásunk és az ebből kikerülő következő generációk versenyképesek tudnak-e maradni Európa és a világ országai között.**

Ha ez szerkezetátalakítást igényel, akkor **időben meg kell kezdeni annak minden szempontból alapos előkészítését** az ehhez szükséges *egyeztetésekkel* együtt, ezt követően megvalósítását, illetve folyamatos ellenőrzését és szükség szerinti további módosítását.

Adott esetben *egyetlen megoldás sem jár érdekek sérülése nélkül.* A legnagyobb figyelmet kell fordítani az esetleg hátrányosan érintettek számának csökkentésére, illetve segítésére az átszervezés okozta problémáik megoldásában.

Másik prioritás, hogy a **szerkezetátalakításból következő megtakarításokat vagy bevételeket az ágazaton belül kell felhasználni** a működési feltételek további javítása érdekében.

A felelősségteljes előkészítéshez célszerű valamennyi szóba jöhető lehetőséget felvázolni, hogy az ezekből valóban reálisnak tűnő megoldásokhoz szükséges **népességi adatok, szakmai, pedagógiai érvek, illetve gazdasági számítások** megfontolt és minden szempontot szem előtt tartó mérlegelése után lehessen meghozni a legoptimálisabb megoldások melletti döntéseket, amelyek alapján meg lehet, illetve meg kell határozni a szakképző intézményszerkezet fejlesztésének fő irányait és prioritásait.

A *szakképzés területén* a **hatékonyabb működtetés**, a létrejövő **TISZK lehetőségeinek** és a **modulrendszerű szakképzés** jobb kihasználhatósága érdekében, figyelembe véve az *azonos tantárgyak nagy számát a szakmacsoportos képzések keretén belül* – megvizsgálandó a szakképző iskolák működtetési feltételeinek átalakítása, különös tekintettel a **párhuzamosságok megszüntetésére**, aminek *egyik lehetséges módja* lehet az ehhez szükséges valamennyi feltétel megléte esetén **a párhuzamos képzésekben érintett intézmények összevonása közös igazgatású intézménnyé.**

2. A párhuzamosságok megszüntetése, a profiltisztítás, az intézményszerkezet átalakítás alapvetően fontos szempontjai

Az intézményrendszer átalakításánál a teljes rendszer működését, működtetését szükséges vizsgálni, és ezekre tekintettel lehet javaslatokat tenni az iskolarendszer szerkezetátalakítására.

Figyelembe kell venni egy ilyen átalakítás tervezése során az egyes szakképző intézmények **szakmai profiljait**, az iskolák **hagyományait**, **tárgyi feltételeit**, a **területi elhelyezkedésüket** és a belépő **TISZK által nyújtott lehetőségeket, feladatellátást és szolgáltatásokat**.

Az intézményszerkezet esetleges átalakítása esetén az alábbi szempontok fontosságára hívjuk fel a figyelmet.

Integrált intézmény esetén

elkerülhető:

- ***a párhuzamos képzések kialakulása***
- ***párhuzamos fejlesztések*** tervezése, megvalósítása
- ***alacsony kihasználtsággal működtetett tanműhelyek, képzőhelyek, berendezések***

megvalósítható:

- ***párhuzamos képzések megszüntetése***
- ***magasabb színvonalú szakmai fejlesztés*** (a gazdaságosabb működés azt eredményezheti, hogy *a rendelkezésre álló források magasabb színvonalú technikai fejlesztéseket tesznek lehetővé*)
- ***humán erőforrás hatékonyabb foglalkoztatása*** (egy nevelőtestület)
- ***szakos ellátottság*** biztosítása (teljes szakos foglalkoztatás, magasabban kvalifikált oktatók-nevelők)
- az ***intézményen belüli többszintű szakmai képzés*** (szakiskolai, szakközépiskolai, felsőfokú akkreditált)
- ***többfunkciós feladatokat ellátó tanműhely*** (képzőhely, vizsgabázis, felnőttoktatás)
- ***a TISZK-vel való hatékonyabb szakmai kapcsolattartás és együttműködés***

Az egységes intézményrendszeren belül *optimalizálni lehet az oktatás személyi és tárgyi feltételeit, az osztályszámokat, osztálylétszámokat, a képzési szerkezetet*. A humán erőforrás egységes intézményrendszeren belüli alkalmazása várhatóan kisebb létszámmal is megoldható, így jobb hatékonysággal működtethető egy integrált intézmény, mivel az intézményrendszerből adódó feladatok egy része nem jelentkezik többszörösen, pl.: közalkalmazotti tanács, ifjúságvédelmi felelős, munkaközösség vezetők, de hasonló állapítható meg az intézményvezetési szerkezetre is. Intézmény-összevonás esetén az összevont intézmény számára rendelkezésre álló időkeretet csökkenteni kell a külső képzőhelyeken történő gyakorlati óraszámokkal. Figyelembe kell venni az időkeret meghatározásánál a vezetési szinten biztosítandó időkeretet, órakedvezményeket:

- a gyermek és ifjúságvédelmi felelősi megbízást,
- a közalkalmazotti tanács munkaidő kedvezményét,
- a szakszervezeti tisztségviselők munkaidő kedvezményét,
- a munkaközösség vezetők,
- osztályfőnöki adminisztrációs órák órabeszámítását,

és a különböző vezetési szinteken megjelenő pótlékokat, mivel ezek alapján határozható meg a létszámszükséglet, s az ebből következő racionálisabb intézményfenntartás, működtetés. Integrált intézmény létrehozása esetén valószínűsíthetően létszámleépítéssel kell számolni a pedagógus munkakörben foglalkoztatottaknál, az ügyviteli alkalmazottaknál és a technikai dolgozóknál is.

A szakmai képzések elhelyezésénél az érintett intézményekben teljes körűen fel kell mérni:

- *a tárgyi feltételeket*
  - a jelenlegi képzőhelyeket
  - ezek időbeli *kihasználtságát* (kapacitását)
  - *továbbfejlesztési lehetőségeit*
  - a rendelkezésre álló *eszközparkot*
  - a *TISZK-vel való együttműködés, közös feladatellátás lehetőségeit*
- *a személyi feltételeket*
  - a *törvényi feltételeknek* megfelelő *szakmai képzettségeket* (közoktatás, szakoktatás területén)
  - a *szakember szükségletet*, a szakember *kihasználtságot*
  - a *TISZK szerepét a humánerőforrás képzésében*, a humánerőforrás gazdálkodásban
- *a szakmai programokat és az iskolahasználók, illetve a munkaerőpiac igényeit.*

A képzés szerkezetét áttekintve nagy bizonyossággal mondható, hogy a **TISZK, mint képzőhely, átveheti az intézményektől a tanműhelyek, gyakorlóhelyek feladatellátásának egy részét, és így kialakíthatóak lesznek a különböző szakmai képzések vizsgabázis helyei is. Így korszerű képzőhelyeket alakíthat ki az összevont intézmény is.**

Javasolható, hogy *a szakmai gyakorlati képzések megszervezésénél vegyék figyelembe a költségvetési törvényt, amely a külső gyakorlati helyen megszervezett gyakorlati képzéseket támogatja, illetve a belépő TISZK által biztosított magas színvonalú gyakorlati képzési lehetőségeket.*

Egy szakmailag indokoltan integrált intézményben a fenntartónak és az intézményvezetésnek egyszerűbb és rugalmasabban megoldható a képzéseket hozzáigazítani a munkaerőpiac humánerőforrás igényeihez, mint a jelenlegi szakképzési feladat-ellátási szerkezet megtartása mellett.

3. Javaslato

1. Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város és Csongrád megye demográfiai adatainak ismeretében célszerű **a középfokú közoktatási rendszer szerkezetét felülvizsgálni**, különösen **szakközépiskolai-szakiskolai osztályok**, illetve **tanulók számának arányára**, figyelembe véve *a szakiskolai osztályok és tanulók jelenlegi viszonylag alacsony számát*, ami nincs összhangban a munkaerő-piaci igényekkel.

2. Javasoljuk a **párhuzamos szakmacsoportokban folyó képzések felülvizsgálatát**, ezek indokolatlansága esetén megszüntetését. Végig kell gondolni, hogy az egyes intézményekben mely szakmacsoportok és szakmák képzését engedélyezi a fenntartó, arra törekedve, hogy **reálisan határozzák meg az egy-egy intézményben indítható szakmacsoportok számát**, illetve **elkerüljék ugyanazon szakmák képzésének több intézményben való indokolatlan fenntartását, finanszírozását** (mindezt *a konzorcium viszonylatában is* végiggondolva).

Az intézmények alapító okiratait a döntések meghozatalával párhuzamosan az új képzési szerkezetnek megfelelően módosítani kell.

3. Javasoljuk, hogy **az azonos szakmacsoportokba tartozó, de eltérő szintű szakmai képzéseket lehetőleg egy intézmény keretei között** biztosítsa a fenntartó, mérlegelve az érintett intézmények **közös igazgatás alá vonását**.

4. A szakmai képzéseknek nem csak a tanulói és szülői igényeket, illetve az intézmények érdekeit kell szolgálniuk, hanem **rugalmasabban kell alkalmazkodniuk a gazdasági szféra, a munkaerő-piac igényeihez**, erősítve ezzel a *szolgáltató iskola* jellegét. Ezek érdekében folyamatosan szoros kapcsolatban kell lenni a nagyobb munkáltatókkal, a kamarákkal, a Munkaügyi Központtal, **törekedve a gyakran hirtelen jelentkező és gyorsan változó munkaerő-piaci igények kielégítésére**. A hagyományos iskolaszervezet keretein belül a gyors és rugalmas reagálás nehézségekbe ütközik, ezért ezen a téren is **jelentős szerepet kell szánni a TISZK-nek**, illetve a **városi fenntartású intézményekben megszervezett iskolarendszerű és az iskolarendszeren kívüli szakképzéseknek**.

Feltétlenül **meg kell vizsgálni az iskolarendszerű felnőttoktatás-képzés nagyobb arányú megszervezésének lehetőségét**.

5. A TISZK működtetésével kapcsolatban feltétlenül javasolható, hogy **a képzési profiljához tartozó szakközépfiskolai szakmai képzéseket lehetőség szerint a TISZK keretein belül szervezzék meg**, másrészt a munkaerő-piaci képzések terén **a felnőttképzésekben a TISZK-re jelentős szerep hárulhat**, mivel ez az intézmény *képes lehet az esetenként gyorsan jelentkező és változó szakember szükséglet színvonalas képzésének biztosítására.*

6. A városi fenntartású iskolák a felnőttoktatásban-képzésben a résztvevők teljes létszámához képest alacsony mértékben veszik ki a részüket. *Javasoljuk a nappali oktatási formát a szakiskolát végzettek számára, amely felkészíti a tanulókat az érettségi vizsga megszerzésére*, ezzel biztosítva számukra azt, hogy **bekapcsolódhassanak az érettségihez kötött, magasabb szintű, modulrendszerű szakképzésbe.**

7. Javasoljuk, hogy a **szakközépfiskolák** esetében a szakmai **gyakorlati képzéseket nagyobb arányban szervezzék meg külső gyakorlati képzőhelyeken**, ahol a tanulók foglalkoztatását *együttműködési megállapodás vagy tanulószerveződés alapján* biztosítják.

8. Javasoljuk a szakközépfiskolák terén **a nyelvi előkészítő évfolyamokon a jelenleginél több osztály indítását**, nagyobb esélyt *biztosítva ezzel a szakközépfiskolákban érettségizettek számára a felsőoktatásba való bekapcsolódásra.*

9. A nagymértékű lemorzsolódás okait meg kell vizsgálni a fenntartónak és az intézményeknek egyaránt. Már rövidtávon prioritásként kell meghatározni **a lemorzsolódások számának csökkentését**, a tanulóknak az iskolarendszerben való bent tartását, ezzel esélyt adva számukra arra, hogy **ne szakképzetlenül kerüljenek ki a munkaerő-piacra.** Természetesen nem a bukásmentes iskola mozgalom felelevenítésére gondolunk, hanem az okok érdemi felderítésére és kezelésére. Ezt iskolánként külön-külön kell elvégezni, de a fenntartó közreműködésével.

A lemorzsolódás csökkentése, a szakmai képesítés megszerzési lehetőségének biztosítása és ezzel a munkaerő-piaci esélyek növelése érdekében javasoljuk a felzárkóztató oktatási forma biztosítását.

10. A demográfiai adatok alapján ***a tanulói létszámok csökkenése középfokon is néhány éven belül határozottan prognosztizálható***, aminek következtében a jelenlegi intézményszerkezet változatlanul hagyásával az intézményfenntartás hatékonysága egyértelműen csökkenne, ami a jelenlegi struktúra átalakítását igényelné.

Célszerű azonban már most mérlegelni az intézmények más szerkezetben való fenntartásának lehetőségeit, amit a szakképzést körülvevő **jogszabályi és finanszírozási környezet is alátámaszt.**

11. Meg kell vizsgálni **a Corvin és az Eötvös iskolák szakmai képzései alapján a két intézmény közös igazgatás alá vonásának** lehetőségét, amit a **2 intézményben párhuzamos szakmacsoportokban folyó szakképzés alapján** indokolhatónak tartunk.

12. Megvizsgálandó a szakmai képzések alapján **a Gregus és a Kalmár iskolák közös igazgatás alá vonásának** lehetősége, amit szintén a **2 intézményben párhuzamos szakmacsoportokban folyó szakképzés** indokolhat.

Ennek a 2 intézmény-összevonásnak az eredményeként létrejövő 2 új intézmény tanulói létszáma a jelenlegi adatok alapján nagyjából azonos arányú (1550-1600 tanuló) lenne.

13. Nem elvethető annak a lehetősége sem, hogy a város jelenleg 4 szakképző intézménye **1 közös igazgatású, nagy szakképző intézményként legyen tagja a TISZK-nek**, illetve a konzorciumnak.

Ami ebben az esetben esetleg **hátrányt** jelenthet, vagyis hogy a város ***a TISZK-ben 1 intézménnyel*** venne részt, ugyanakkor ***előnnyel is járhat***, hiszen egy **nagy létszámú, erős, meghatározó jellegű szakképző intézménnyel** tudna a város a TISZK-ben, illetve a konzorciumban érdekeinek érvényt szerezni.

Ez a tanulók számára is **nagyobb mobilitást** tudna biztosítani a szakmaválasztás, **szakmaváltás terén egy intézményen belül.**

14. A város ***szakképzési szerkezete és intézményszerkezete módosításakor, átalakításakor*** tekintettel kell lenni arra, hogy a tanulók számára biztosítva legyen a **horizontális intézményi és szakmai átjárhatóság.**

Mellékletek

1. sz. melléklet

Az osztályszámok és a tanulói létszámok változása a 2004-2005. tanévtől a 2006-2007. tanévig a város középfokú intézményeiben

2. sz. melléklet

Pedagógus létszámok (és osztályszámok) a szakképző intézményekben a 2005-2006., a 2006-2007. és a 2007-2008. tanévben

3. sz. melléklet

A szakképzés és az intézményszerkezet átalakítás jogszabályi háttere

**Az osztálysámok és a tanulói létszámok változása
a 2004-2005. tanévtől a 2006-2007. tanévig a város középfokú intézményeiben**

**Az osztályok átlagos tanulói létszámai
a 2004-2005. tanévben**

23. sz. táblázat

Az intézmény neve	2004-2005. tanév											Össze- sen
	9.	10.	11.	12.	1./9.	2./10.	1./11.	2./12.	1./13.	2./14.	3./15.	
	évfolyam											
Corvin	34	25,5	32,8	25,3	0	0	26,7	21	29	21,5	0	27,0
Eötvös	33	24,7	23,7	21,3	0	0	0	0	26	0	0	25,7
Gregus	31,5	24,5	17,5	24	0	0	0	0	26	16	0	23,3
Kalmár	25,6	29,6	27,7	30	38,3	21,8	36	29	46	35	14	30,3
Kossuth	34	31,3	26	27	0	0	0	0	15,7	22,5	0	26,1
Németh L.	32	30,5	33,5	25	0	0	0	0	0	0	0	30,3
Összesen	31,7	27,7	26,9	25,4	38,3	21,8	31,4	25,0	28,5	23,8	14,0	27,1

**Az osztályszámok és a tanulói létszámok
a 2006-2007. tanévben**

24. sz. táblázat

Intézmény	9.	10.	11.	12.	1/9.	2/10.	3/11.	1./11.	2./12.	3/13.	1./13.	2./14.	3./15.	Össz
Corvin	6 202	6 163	4 120	4 116	0	0	0	4 113	3 71	0	3 81	3 71	0	33 937
Eötvös	4 135	4 116	4 99	2 65	0	0	0	0	0	0	2 52	0	0	16 467
Gregus	1 38	1 31	2 51	2 43	0	0	0	0	0	0	1 10	1 6	0	8 179
Kalmár	6 189	5 145	3 95	3 101	4 142	3 93	2 60	3 96	2 53	2 52	1 41	1 41	1 20	36 1128
Kossuth	4 134	4 120	4 91	4 114	0	0	0	0	0	0	2 58	1 10	0	19 527
Németh L.	2 68	2 59	2 64	2 57	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8 248
Összesen	23 766	22 634	19 520	17 496	4 142	3 93	2 60	7 209	5 124	2 52	9 242	6 128	1 20	120 3486
átlaglét.sz.	33,3	28,8	27,4	29,2	35,5	31	30	29,8	24,8	26	26,9	21,3	20	29,0

**Pedagógus létszámok (és osztályszámok) a szakképző intézményekben
a 2005-2006. és a 2006-2007. tanévben**

25. sz. táblázat

Intézmény	2005-2006.		2006-2007.		változás	
	osztály	pedagógus	osztály	pedagógus	osztály	pedagógus
Corvin	31	60	33	67	+2	+ 7
Eötvös	15	39	16	38,5	+1	- 0,5
Gregus	9	21	8	17,5	- 1	- 3,5
Kalmár	33	67	36	74	+3	+ 7
Kossuth	20	46	19	46,5	- 1	+ 0,5
Összesen	108	233	112	243,5	+4	+ 10,5
Pedagógus /osztály	2,16		2,17		2,62	

**Az egy pedagógusra jutó tanulólétszám
Hódmezővásárhely MJV szakképző intézményeiben a 2007-2008. tanévben**

26. sz. táblázat

Iskola neve	Osztályok száma	Tanulólétszám	Pedagógus- létszám	1 pedagógusra jutó diáklétszám
Corvin	35	903	67	13,47
Eötvös	19	545	38,5	14,1
Gregus	24	685	54,5	12,56
Kalmár	38	1063	80	13,28
Összesen	116	3196	240	13,3

A szakképzés és az intézményszerkezet átalakítás jogszabályi háttere

A szakértői jelentés a **helyzetelemzés** után és arra építve **javaslatok** megfogalmazásával zárul, amelyek **alternatívákat** fogalmaznak meg az **intézményfenntartás racionalizálására**, a város **szakképzési intézményszerkezetének átalakítására**. Ezeknek a döntéseknek az előkészítése és megvalósítása felelősségteljes **előkészítést** igényel, amihez alapos és pontos **jogszabályi ismeretekre van szükség**, ezért *ajánljuk a döntéshozók figyelmébe az alábbi jogszabályi hivatkozásokat és azok értelmezését.*

Ugyancsak nagyon fontos a **szakképzési törvénynek** és annak módosításainak ismerete, a **térségi integrált szakképző központok** létrehozására megjelent újabb, **második pályázati kiírásban** megfogalmazott feltételek és követelmények ismerete, ennek lényegét szintén ebben a fejezetben foglaljuk röviden össze.

A Köznevelési törvény szerint **a fenntartó (önkormányzat) dönt a köznevelési intézmény létesítéséről, átszervezéséről, megszüntetéséről, az intézmény nevének megállapításáról.**

A fenntartó **tanítási évben (szorgalmi időben)**, továbbá – a július-augusztus hónapok kivételével – **nevelési évben iskolát nem indíthat, továbbá iskolát, kollégiumot, óvodát nem szervezhet át, nem szüntethet meg, fenntartói jogát nem adhatja át**, iskolai osztályt, kollégiumi csoportot, óvodai csoportot nem szerveztethet át és nem szüntethet meg, az iskola, kollégium, óvoda feladatait nem változtathatja meg.

A helyi önkormányzat *új köznevelési intézményt akkor létesíthet, a meglévő intézmény feladatát akkor bővítheti*, ha a működés megkezdéséhez, illetve az új feladatok ellátásához *szükséges személyi és tárgyi feltételek, valamint a költségvetési fedezet rendelkezésre áll, illetve megteremthető.*

A helyi önkormányzat *a köznevelési intézményét akkor szüntetheti meg, ha az adott tevékenységről, szolgáltatásról továbbra is megfelelő színvonalon gondoskodik oly módon, hogy annak igénybevétele a gyermeknek, tanulónak, szülőnek nem jelent aránytalan terhet.*

A Köznevelési törvény a következők szerint határozza meg az **aránytalan teher fogalmát**: ha a gyermek, tanuló az óvodai nevelést, iskolai nevelést és oktatást lényegesen nehezebb körülmények között vagy jelentős költségnövekedés mellett tudja igénybe venni, figyelembe véve a gyermek, tanuló életkorát, fogyatékoságát (pl. a változás miatt a nevelési-oktatási intézmény eléréséhez szükséges időtartam jelentősen megnövekszik).

A **megfelelő színvonalon való további gondoskodás fogalma** a Kt. szerint: ha az új feltételek között folyó óvodai nevelés, iskolai oktatás, kollégiumi nevelés személyi és tárgyi feltételei megfelelnek a szabványoknak, előírásoknak, s továbbra is biztosított a meglévő pedagógiai szolgáltatások igénybevétele (pl. nem szűnik meg tagozatos oktatás, fogyatékos gyermekek, tanulók sajátos nevelése és oktatása, tanulási nehézséggel küzdők nevelése, oktatása).

A döntéshez be kell szerezni a fővárosi, **megyei önkormányzat – Fejlesztési tervre épített – szakvéleményét.**

A fenntartó a közoktatási intézmény megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával, költségvetésének meghatározásával és módosításával, vezetőjének megbízásával és megbízásának visszavonásával összefüggő **döntése előtt beszerzi az intézmény alkalmazotti közösségének, az iskolaszéknek, az iskolai szülői szervezetnek (közösségnek), az iskolai diákönkormányzatnak a véleményét.** Egyeztetési kötelezettségeket tartalmaz a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (továbbiakban: **Kjt.**), amely kimondja, hogy **a munkáltató a döntése előtt a közalkalmazotti tanáccsal véleményezteti a közalkalmazottak nagyobb körét érintő munkáltatói intézkedés tervezetét, illetve az önkormányzat döntése előtt az érintett megfelelő szintű szakszervezetekkel véleményezteti a közalkalmazottak nagyobb csoportját érintő intézkedés tervezetét.**

A Kjt. alapján a területi és a **települési jelentőségű kérdésekben** az önkormányzat az érintett **megfelelő szintű szakszervezetekkel Önkormányzati Érdekegyeztető Fórumban** egyeztet. A létszámcsökkentést eredményező döntést megelőzően az önkormányzat az Önkormányzati Érdekegyeztető Fórumban *tárgyalást kezdeményez.*

A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (továbbiakban: **Mt.**) további egyeztetési kötelezettséget ír elő. E szerint **a munkáltató döntése előtt a munkáltatónál képvisellel rendelkező szakszervezettel véleményezteti a munkavállalók nagyobb csoportját érintő munkáltatói intézkedések tervezetét.**

A munkáltatónak jogutódlással történő megszűnése nem vezet a közalkalmazotti jogviszony megszűnéséhez, az a jogutód munkáltató és a közalkalmazott között változatlanul fennáll.

A jogutódláshoz a közalkalmazott hozzájárulására nincs szükség.

Jogutódlás esetén tehát nincs szükség arra, hogy az új munkáltató újra kinevezze a közalkalmazottat, miután a közalkalmazotti jogviszony ennek hiányában is az eredeti feltételekkel áll fenn.

A munkáltató jogutódlással történő megszűnésének (átalakulásának) a felmentési idő és a végkielégítés mértéke szempontjából van jelentősége, ugyanis ***a jogelőd munkáltatónál munkában töltött időket a felmentési idő és a végkielégítés mértékének megállapításánál közalkalmazotti jogviszonyban töltött időként (jogszerző időként) kell figyelembe venni.*** (Legfelsőbb Bíróság MK. 154. számú állásfoglalása.)

A véleménynyilvánításra jogosult szervezetek részére ***a nevelési-oktatási intézményhálózat átalakításának tervezetét az érintett intézmények vezetőinek meg kell küldeni,*** hogy az ***intézményvezetők biztosítsák az intézményekben a véleményezésre jogosult szervezeteknek alkalmazotti közösség, iskola (óvoda, ÁMK) szék, szülői szervezetek, diákönkormányzat, közalkalmazotti tanács, munkáltatónál képviselettel rendelkező szakszervezet,*** hogy a fenntartói intézkedés tervezetét ***megismerhessék, és arról véleményt nyilváníthassanak.***

A ***településrészi önkormányzatok*** testületét is véleményezési jog illeti meg az óvodai, oktatási ügyekben, illetve intézmény alapítása, megszüntetése, átszervezése esetén, ***ha az a településrészi önkormányzat működési területét érinti.***

A közgyűlési, testületi döntések alapos előkészítése érdekében célszerű ***a Polgármesteri Hivatalok szakosztályainak, illetve az Oktatási Bizottságoknak az intézményekben a véleménynyilvánításra jogosultak részvételével személyes konzultációt (egyeztető fórumot) tartani.***

A közoktatási intézmények integrációjával létrehozott egységes, ***új intézmények esetén a megszüntetett intézmények jogalanyiségukat elvesztik*** – azok ***központi intézményként és tagintézményként az új iskola szerves részét képezik,*** a megszűnő ***intézmények szakmai önállóságának továbbvitelével, meghagyásával.***

Ez a szakmai önállóság a helyi pedagógiai program és helyi tanterv megalkotásával érvényesülhet.

Az intézmény a saját pedagógia tevékenységét teljes egészében maga határozza meg az alapító okiratának figyelembe vételével.

Az önállóság az egységes program és tanterv esetében a központi- és tagintézményre lebontott szakmai program megalkotásával valósul meg.

Az új intézmény megalapításával a megszüntetett iskolák jogi személyiségüket elvesztik, így **az iskolához szervesen kötődő név használata nem alkalmazható tovább önállóan.** A névváltozás további egyeztetéseket és feladatokat von maga után.

Az integrált intézmények esetén **az alapító okiratok rendelkeznek a székhely meghatározásáról, valamint a központi és tagintézmény kijelöléséről,** azzal, hogy a név megtartása így valósulhat meg, mely döntés kizárólag fenntartói mérlegelésen alapul.

Az intézmények elnevezésére javaslatot tehetnek az állampolgárok, a településen működő állami szervek és társadalmi szervezetek, az intézmények dolgozói.

Ki kell kérni a nevelőtestület, az alkalmazotti közösség, a szülői munkaközösség, az iskolaszék, a diákönkormányzat véleményét. Az elnevezéssel kapcsolatos eljárásban a fentiek érdekében biztosítani kell, hogy **a település lakossága, az intézmények dolgozói** a javasolt elnevezés tekintetében véleményt nyilváníthassanak. Ezért célszerű **a sajtóban felhívást megjelentetni** annak érdekében, hogy a javaslattételre, véleménynyilvánításra jogosultak élhessenek ezen jogaikkal, továbbá ennek biztosítása érdekében **megkeresni az érintett (összevonásra kerülő) intézmények magasabb vezetőit** is.

Az **intézmények integrációja** során lehetőség van arra, hogy az intézményvezetők kinevezése megszűnik, és egyidejűleg a fenntartó **a székhelyintézmény vezetőjét 1 nevelési évre megbízza a magasabb vezetői feladatok ellátásával,** majd **pályázatot ír ki a magasabb vezetői álláshelyre** a magasabb vezetői állás kinevezéssel történő ellátása céljából.

A **másik lehetőség** az, hogy a testület arról dönt, hogy a **székhelyintézménynek kijelölt intézmény vezetője látja el továbbra is kinevezett magasabb vezetőként az új intézmény magasabb vezetői feladatait.**

Az intézményekben létszámcsökkenés csak közgyűlési döntés alapján következhet **be,** úgy, hogy a döntésben **az integráció során létrejövő új intézmény közalkalmazotti létszáma,** vagy **a létszámleépítéssel érintett közalkalmazottak száma kerül meghatározásra.**

A létszámcsökkentés azon *közalkalmazottak számára tekintettel*, akiknek a közalkalmazotti jogviszonya megszüntetésre kerül, **csoporthos létszámcsökkentésnek** minősülhet, amelynek egyeztetési és tájékoztatási szabályaira az alábbiak vonatkoznak:

a Mt. 94/B. § (1), (3)-(6) bekezdései alapján (amely rendelkezéseket a közalkalmazotti jogviszony tekintetében is alkalmazni kell), ha **a munkáltató** csoportos létszámcsökkentés végrehajtását tervezi, **a döntést megelőzően legalább 15 (tizenöt) nappal köteles a közalkalmazotti tanáccsal konzultációt kezdeményezni** és azt a döntésének meghozataláig vagy a megállapodás megkötéséig folytatni;

a konzultációt megelőzően legalább 7 (hét) nappal a munkáltató köteles a munka vállalók képviselőivel írásban közölni: a tervezett csoportos létszámcsökkentés *okait, foglalkoztatási csoportok szerinti megosztásban* a tervezett létszámcsökkentéssel érintett, illetve a 94/A. § (1) bekezdésében meghatározott időszakban foglalkoztatott *munkavállalók létszámát*.

A konzultáció során a munkáltató megfelelő időben köteles a munkavállalók képviselőivel írásban közölni a létszámcsökkentés végrehajtásának tervezett időtartamát és időbeni ütemezését, a kiválasztás szempontjait, valamint a munkaviszony megszüntetésével járó, *a jogszabályban, illetve a kollektív szerződésben meghatározottól eltérő juttatás feltételeit, mértéke meghatározásának módját*.

A konzultációnak – a megállapodás érdekében – *ki kell terjednie* a csoportos létszámcsökkentés elkerülésének lehetséges módjára, eszközére, elveire, következményeinek enyhítését célzó eszközökre, valamint az érintett munkavállalók számának csökkentésére.

Ha a munkáltató és a munkavállalók képviselői a konzultáció során megállapodást kötnek, azt írásba kell foglalni és meg kell küldeni az illetékes munkaügyi központnak.

Ha a konzultációt követően a munkáltató a csoportos létszámcsökkentés végrehajtásáról dönt, **a döntésben meg kell határozni:** az intézkedéssel érintett *munkavállalók létszámát foglalkoztatási csoportok szerinti megosztásban*, a csoportos létszámcsökkentés *végrehajtásának kezdő és befejező időpontját, illetve végrehajtásának időbeni ütemezését*.

Az Mt. 94/D. § (1) bekezdése alapján a munkáltató a *csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó szándékáról*, valamint a 94/B. § (3)-(4) bekezdésében meghatározott adatokról és körülményről írásban értesíti az érintett telephely szerinti **illetékes munkaügyi központot**. Az értesítést **a munkavállalók képviselői részére történő tájékoztatással** [94/B. § (3)-(4) bekezdés] **egyidejűleg kell megküldeni a munkaügyi központnak, és ennek másolatát a munkavállalók képviselőinek át kell adni.**

A közalkalmazottak jogviszonyának megszüntetésére a Kjt. 30. § (1) a.) pontja alapján kerül sor felmentéssel.

A Köznevelési törvény tartalmazza, hogy **a fenntartó** a köznevelési intézmény megszüntetéséből, a fenntartásában lévő **köznevelési intézményrendszer átalakításából**, a feladatellátási kötelezettség teljesítésének módosításából, a pedagógusok kötelező óraszámának, az óvodai csoportok, iskolai osztályok létszámának emeléséből, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások, valamint a tanórán kívüli foglalkozások csökkentéséből **származó bérmegetakarítást** az általa – önállóan vagy közösen – fenntartott **köznevelési intézményrendszer**től **nem vonhatja el.**

Az intézményrendszer átalakításából származó megtakarításoknak és az átstrukturált költségvetés hatékonyabb felhasználásából eredő felújítási, fejlesztési lehetőségek eredményeinek a megújult intézményhálózat fenntartásában-működtetésében az első év után már éreztetniük kell a hatását.

Az intézményátszervezést az OKÉV által kijelölt szakértővel véleményeztetni kell.

Felhasznált dokumentumok

A fenntartó és az intézmények által szolgáltatott dokumentumok és adatok

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Közoktatási feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és fejlesztési terve 2006-2013.

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Közoktatási koncepciója 2006-2013.

Hódmezővásárhely közoktatási rendszerének felülvizsgálata és fejlesztési irányainak meghatározása 2006.